БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Буряад үнэн

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй орган

№ 129 (8961)
ИЮНИИН 4
ЧЕТВЕРГ
1959 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

[К]омплексно бригадын партийна эхин организаци

[...]дөө ажахыгаа улам хүгжөөжэ, [...] жэлнүүдтэ мяха, һү, үндэгэ, [...] хоёр-гурба дахин ехээр [...] гэһэн шухала зорилгонуу[...] табигдаад бэелүүлэгдэжэ бай[...] колхоз, совхозуудай партийна организацинуудай үүргэ, ха[...] [...]алга бүри дээшэлээ.

[...] түрүүндэ эдлэл хэрэгсэл, эдеэ [...] зүйлнүүдые үйлэдбэрилдэг [...]йнгоо дунда—бригада, фермэ, [...]э, отара дээгүүр эмхидхэлэй, [...]ууламжын хүдэлмэри ябуулжа, [...]йна нүлөөгөө үргэдхэхэ шуха[...] Энээнииe хараадаа абажа, рес[...]ика доторхи тарүү бригада, [...]энүүдтэй, томо ажахытай 39 [...]оздо партийна комитедүүд бай[...]гдаад, комплексно бригада[...]тань 167 партийна эхин орга[...] эмхидхэгдээ. Энэмнай [...]йна байгуулалтада, илан[...] хүдөөгэй партийна орга[...]цие улам бэхижүүлхэ хэ[...] ехэ удхашанартай хэмжээ[...]лга болоно. Тэрэ саһаа [...] олохон колхозуудтахи пар[...] хүдэлмэри һайжараад, кол[...]игуудай эдэбхи үүсхэл дээшэ[...]

[...]эшээ болгон Бичурын аймагай [...]овай нэрэмжэтэ колхозой 3- [...] комплексно бригадын партий[...] эхин организацие (секрета[...] нүхэр Синицын) абаад үзэе. [...] парторганизаци 12 коммунист[...]юм. Тэдэнэрынь бултадаа ша[...] бригадын ажахын гол һалбари[...]мал ажал, тариан ажал дээрэ [...]баарилагдан табигдаад, үльгэр [...] харуулан ажаллажа байдаг. [...] бригадынгаа ажал хүдэлмэ[...]лам һайжаруулха, түрүүшүүлэй [...] дүршэлые бүгэдын шадабари[...]хо асуудалнуудые суглаанууд [...] үе үе болоод лэ зүбшэн хэл[...] байна.

[...] партийна организаци бригагэшүүдэй дунда политическэ, [...]ужүүлгын хүдэлмэри түсэбэй [...] ябуулдаг болоо. Мүнөө арба [...] агитаторынь айл бүхэндэ [...]ка, элдэб һонин хөөрэлдөөнүү[...]хэнэ.

[...]н харуулан ойлгуулха агитаци [...] һайнаар эмхидхэгдэнхэй. Бри[...] түб тосхон, полевой стан, [...]э, отаранудта ханын газе[...]дайшалхы хүүдаһан» ходо гар[...]жа, түрүүшүүл магтагдадаг, [...] хүдэлмэридөө хойрогоор хан[...] хүнүүд хүрсаар шүүмжэлэг[...]г.

[...]ригадын партийна эхин органи[...] социалистическэ мүрысөөнэй [...]үүдые һара бүри согсолон гар[...], түрүү һүүри эзэлэгшэдые али [...]хоор урмашуулдаг, дутүү дүн[...] элирүүлэн саашадаа бэелүүл[...]орилгонуудаа хараалдаг байна.

[...]рэшэлэн комсомолшууд, залуу[...]лай дунда хүмүүжүүлгын хү[...]эриин һайнаар эмхидхэгдэһэ[...]ашаар тэдэнэй олонхинь ажал [...]лмэридөө оролдосотойгоор хан[...]аг, жэшээ харуулдаг болонхой.

[...]имэ хэмжээнүүдые абаһанай [...]һөөр ажалай журам улам бэ[...]ээд, бригадын хүдэлмэри бүтэ[...] болоо гэбэл: эдэнэр хаба[...]нгаа эртын тарилгые аймаг соо [...] түрүүлэн, һайн шанартайгаар [...]лиин 29-дэ дүүргээ. Адууһа ма[...]нгаа ашаг шэмые дээшэлүүлхын [...] ехэхэн оролдолго гаргажа бай[...]

Мүн Мухаршэбэрэй аймагай «Забайкалец», Баргажанай аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозуудай комплексно бригадануудайнь партийна эхин организацинууд эмхидхэлэй, политическэ хүдэлмэреэ һайжаруулжа, бригадынгаа хэрэгтэ үрэ ехэтэйгээр нүлөөлдэг боложо байнхай.

Гэбэшье республикын зарим комплексно бригадын партийна эхин организацинууд үшөөл биратай юумэ хэжэ эхилээдүй, захяа заабари хүлеэгээд һүүһаар. Жэшээлхэдэ, Кяхтын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой Ехэ Нуга тосхондохи комплексно бригадын партийна эхин организаци (секретаринь нүхэр Цыренжапов) колхознигуудай дунда ойлгуулламжын хүдэлмэри ябуулха, социалистическэ мүрысөө улам үргэдхэхэ, уялгануудай дүүргэлтэ шалгаха гэжэ оролдодоггүй байна. Эндэхи зарим колхознигууд абаһан уялганууддайнгаа гүйсэдхэлые, бригадын, колхозой үрдэ табигдаһан зорилгонуудыешье хүсэд һайн мэдэхэгүй байшоо. Тиимэһээ ажал хүдэлмэриншье бүтэсэгүй, дутүү дундаар олон байна.

Иимэрхүү дутүү дунданууд Заиграйн аймагай «Гигант» колхозой 2-дохи, Зэдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой Гэгээтэ нютагай комплексно бригаданудай партийна эхин организацинуудта үзэгдэнэ.

Эдэ баримтануудһаа харахада, КПСС-эй зарим айкомууд комплексно бригадын партийна эхин организацинуудые бэхижүүлхэ, тэдэнэй хүтэлбэрилхы үүргэ, харюусалгые улам дээшэлүүлхээр тодорхой хэмжээнүүдые абанагүй. Колхозуудта парткомуудай бии болгогдоһонһоо хойшо Баргажанай аймагһаа ондоо тээ хаанашье комплексно бригадын парторганизациин хүдэлмэри тухай асуудал партиин айкомой бюро дээрэ зүбшэн хэлсэгдээгүй байна. Эдэ дутагдалнуудые ойрын сагта усадхаха, бригаданудай парторганизациин хүдэлмэрие ходо хинан шалгажа, тэдээндэ тодорхой туһаламжа үзүүлжэ, үүргыень улам дээшэлүүлхэ гээшэ КПСС-эй айкомуудай зайлашагүй шухала зорилго болоно.

Бүхы бригаданудаа коммунистическэ ажалай коллективүүд болгохо, түүхэтэ долоон жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө дэлгэрһэн мүрысөө толгойлхо хэрэг партийна организаци бүхэнэй нангин уялга мүн.

Тиимын түла комплексно бригаданудай парторганизацинууд эмхидхэлэй болон политическэ хүдэлмэреэ үндэһөөрнь һайжаруулжа, табигдажа байһан зорилгонуудые саг болзортонь бэелүүлхын түлөө тэмсэлдэ бригадынгаа бүхы гэшүүдые эмхидхэн элсүүлжэ, тэдэнэй эдэбхи үүсхэлыень, урма зорigыень улам дээшэлүүлжэ, ажалай эршэ хүсыень шангадхаха гол зорилготой.

Комплексно бригада бүхэнэй коммунистнууд, комсомолшууд! Россин гүрэнтэй Бурятороной һайн дураараа нэгэдэһээр 300 жэлэй алдарта ойн һайндэрэй хүндэлэлдэ гүрэндөө һү, мяха, үндэгэ тушааха хахад жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэлгые эрхэ бэшэ хангаха хэрэг таанарай арюун уялга мүн!

Албаниин Арадай Республика. Н. С. Хрущев түрүүтэй советскэ партийно-правительственна делегациин гэшүүд Тиранаһаа Шкодер город ошохо замдаа Лежа гэжэ районно центрын ажаһуугшадтай, энэ шадарай тосхонуудай таряашадтай уулзаһан байна. **Зураг дээрэ:** Лежын болон дүтэ шадарай тосхонуудай ажаһуугшад делегациин гэшүүдые амаршална.

ТАСС-эй фотохронико.

Н. С. Хрущев, Р. Я. Малиновский Албаняар аяншалжа байна

ГИРОКАСТРА, июниин 2. **(ТАСС-эй тусхай корр.).** КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущев, СССР-эй Оборонын министр Р. Я. Малиновский Саранда городһоо холо бэшэ байһан Албаниин Ажалай партиин гурбадахи съездын нэрэмжэтэ госхоздо мүнөөдэр ошоо. АПТ-гэй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь Энвер Ходжа, Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Мехмет Шеху, Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо Спиро Колека, СССР-һээ Албанида байдаг элшэн сайд В. И. Иванов, мүн Албанида амаржа байһан ГДР-эй Премьер-Министр Отто Гротеволь совет айлшадтай хамта ерэлсээ.

СССР-эй Оборонын министр Р. Я. Малиновский, НРА-гэй Оборонын министр Бекира Балуку, НРА-гэй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшонор Спиро Колека болон Мануша Муфтиу гэгшэдтэй хамта үдэ багта Гирокастра городто ерэхэдэнь, городой олон мянган ажаһуугшад үнэн зүрхэнһөө халуунаар угтаба. Городой талмай дээрэ олон зоной хабаадаһан митинг болоо.

АПТ-гэй Гирокастрадахи райкомой нэгэдэхи секретарь Дашнор Мамати митинг нээхэ зуураа, АПТ-гэй ЦК-гэй политбюрогой гэшүүн, НРА-гэй Оборонын министр генерал-полковник Бекира Балукуда үгэ үгэбэ. Нүхэр Бекира Балукугай үгэ хэлэжэ байхада нэгэнтэ бэшэ нэрьемэ альга ташалган болоһон байна.

Удаань СССР-эй Оборонын министр маршал Р. Я. Малиновский үгэ хэлээ. Сугларгашад тэрэниие нэрьемэ альга ташалгаар, амаршалгын үгэнүүдээр угтаба. Р. Я. Малиновскиин хэлэһэн үгэ ехэ анхаралтайгаар шагнагдажа, Советскэ Союзай, КПСС-эй, Советскэ правительствын болон албан-совет хани барисаанай хүндэлэлдэ юрөөлэй үгэнүүд нэгэнтэ бэшэ хэлэгдэһэн байна.

Львовско областьдо Ленинэй орден барюулагдаба

Львовой ажалшадай ехэ һайндэр болобо. 1958 ондо хүдөө ажахын продуктнуудые ехээр абажа, амжалта туйлаһанай түлөө областьдо Ленинэй орден барюулагдаа.

Ленинэй орден барюулгада зорюулагдан, Украинын КП-гэй обкомой, ажалшадай депутадуудай областной Соведэй баярай заседани областиин солото хүнүүдэй хабаадалгатайгаар эндэ болобо.

КПСС-эй ЦК-гэй Президиумэй гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо А. И. Микоянай, КПСС-эй ЦК-гэй Президиумэй гэшүүндэ кандидат, Украинын ССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Д. С. Коротченкын, областиин партийна, советскэ организацинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй, промышленность болон хүдөө ажахын новаторнуудай, львовойхидтой мүрысэжэ байһан Псковско болон Ровенско областьнуудһаа ерэһэн делегадуудай президиумдэ ерэжэ һууханиь сугларгашад нэрьемэ овацияар угтаа.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй даалгабаряар А. И. Микоянай областиин түлөөлэгшэдгэ дээдэ хайра барюулхадань, Украинын КП-гэй обкомой нэгэдэхи секретарь М. К. Лазуренко Ленинэй орден хүлеэн абаба.

Удаань областиин солото хүнүүд заседани дээрэ үгэ хэлэхэ зуураа, тэдэнэй ажалые үндэрөөр сэгнэһэнэйнь түлөө парти, правительстводаа баясхалан хүргэһэн байна.

А. И. Микоян заседани дээрэ үгэ хэлээ.

КПСС-эй ЦК-да, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ болон Министрнүүдэй Соведтэ, Украинын КП-гэй ЦК-да, УССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ болон Министрнүүдэй Соведтэ эльгээхэ амаршалгын бэшэгүүдые баярай заседанида хабаадагшад баталан абаһан байна.

(ТАСС).

„Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин түүхэ" гэжэ ном хэблэгдэн гаргагдаба

«Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин түүхэ» гэжэ номые гүрэнэй политическэ литературын хэблэл барлан гаргаба.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин түүхэ хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй анха эхилһэн, Россида марксизмын дэлгэрһэн саһаа хойшо СССР дотор коммунистическэ общество үргэн далайсатайгаар байгуулжа ороһон үе хүрэтэр энэ ном соо хуряангыгаар найруулагданхай.

Энэ ном иимэ хүнүүдһээ бүридэһэн авторска коллективээр бэлэдхэгдээ: СССР-эй Наукануудай академиин гэшүүн-корреспондент Б. Н. Пономарев (хүтэлбэрилэгшэ), профессор И. М. Волков, түүхын наукануудай кандидат М. С. Волин, түүхын наукануудай кандидат В. С. Зайцев, түүхын наукануудай доктор А. П. Кучкин, академик И. И. Минц, экономическа наукануудай кандидат Л. А. Слепов, философско наукануудай кандидат А. И. Соболев, түүхын наукануудай кандидат А. А. Тимофеевский, СССР-эй Наукануудай академиин гэшүүн-корреспондент В. М. Хвостов, түүхын наукануудай доктор Н. И. Шатагин.

Энэ ном ехэ олоор хэблэгдэн гаргагдаба.

Азербайджанай искусство болон литературын декадын түгэсхэлэй концерт болоо

[Аз]ербайджанай искусство болон [лит]ературын декадын түгэсхэлэй [кон]церт Москвада СССР-эй Ехэ [...] соо июниин 2-то болобо.

[...] Караевай «Манай парти» гэ[...] дууе Азербайджанай симфони[...] оркестрын хүгжэм доро нэгэ[...] хоор баяр ёһололой гимн [...]гээр зэдэлүүлээ.

[Аз]ербайджанай радио, телевиде[...] дуушад, арадай хүгжэмшэд [...]амшагта уран шадамартай бай[...] харуулба.

[...]үндобай нэрэмжэтэ баледэй [...]рын артистнарай болон дуу, [...] ансамблиин харуулһан, «Ха[...]барисаан» гэжэ дуу-танцын сюи[...]анай ороной арадуудай аха дүү[...] агүүехэ барисаа холбооной һүл[...] болон соностожо байба.

[...]ефтиин вышкэнүүд, хүбэнгэй [...]нүүд, үндэр үуланууд болон [...] урасхаалта гол мүрэнүүдые [...]улһан жабхаланта зурагай наа[...]да талада мүнхэ Ленинэй скульптурна портредэй гаража ерэхэдэ нэрьемэ альга ташалган болоно. Эхэ ороноо, партяа, тэдээнэй агүүехэ хэрэгые магтаһан «Москва тухай дуу» дуулалгаар гоё һайхан һайндэрэй энэ концерт дүүрэһэ.

Нүхэд А. Б. Аристов, Н. Г. Игнатов, А. И. Кириченко, Ф. Р. Козлов, Н. А. Мухитдинов, Е. А. Фурцева, Н. М. Шверник, П. Н. Поспелов, А. Н. Косыгин, мүн Азербайджанай ССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ И. К. Абдуллаев, Республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ В. Ю. Ахундов, Азербайджанай КП-гэй ЦК-гэй секретарь А. С. Байрамов концертдэ хабаадалсаа. СССР-эй Культурын министр Н. А. Михайлов, Азербайджанай ССР-эй Культурын министр М. К. Курбанов концертдэ байлсаһан байна.

(ТАСС).

300 жэлэй ойн баярай хүндэлэлдэ

Даабаряа хоёр—хоёрһоо үлүү дахин дүүргэнэ

Хабарай тарилгын түрүүшын үдэрһөө эхилэн, трактористнууд Николай Кастрикин, Илья Перфильев гэгшэд оролдосотойгоор ажаллажа, бусадта үльгэр жэшээ харуулна. Мүнөө эдэ хоёр трактористнууд 255 гектар пар һайн шанартайгаар хахалаад байна.

Энээнһээ гадна Николай Кастрикин «КДП-35» трактораараа 9 гектар хартаабха, 40 га свёкло, 7 га горох болон бусад ургамалнуудые тариһан байха юм. Һүүлэй үдэрнүүдтэ кукуруза тарилгада хабаадалсаа. Илья Перфильев «ДТ-54» трактораа эрхимээр ябуулжа, үшөө 250 гектар овёс тариһан байна. Эдэ хоёр трактористнууд ямаршье хүдэлмэридэ ябахадаа үдэрэйнгөө даабарие 200—225 процент хүрэтэр дүүргэдэг. Мүнөө эдэнэй нэрые Ждановай нэрэмжэтэ колхозой Хүндэлэлэй самбарта хаража болохо.

Ингэжэ Бичурын түрүү механизаторнууд эршэмтэ ажалаараа бурят арадай түүхэтэ һайндэрые угтажа байнхай.

Г. Доржиев.

Хахад жэлэйнгээ түсэб дүүргээ

Кабанскын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой (түрүүлэгшэнь нүхэр Антипов) гэшүүд республикынгаа загаһашадай дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ түрүүлдэг болоһоор үнинэй юм. Эндэхи загаһашад 300 жэлэй ойн һайндэрэй хүндэлэлдэ ажалай вахтада жагсаад, загаһа хэзээ хэзээнэйхиһээ ехээр гүрэндөө тушаажа байна.

Колхозой дүй дүршэл ехэтэй үнинэй загаһашан Александр Баиновай хүтэлбэрилдэг бригада загаһа бариха хахад жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргээд, 3-дахи кварталай түсэбөөр хүдэлмэрилжэ эхилэнхэй. Тэрэшэлэн нүхэд И. Дансев, А. Алганаев гэгшэдэй бригаданууд баһал һайнаар хүдэлмэрилжэ, хахад жэлэйнгээ даалгабариһаа гадуур хэдэн зуун центнер загаһа гүрэндөө тушаагаа.

С. Шапхаев.

Гүрэндэ һү, мяха, үндэгэ худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэб болзорһоонь урид дүүргэе

Хэжэнгын аймагай эдэ колхозууд түсэбөө дүүргэбэ:

Түрэл Бурят оронойнгоо түүхэтэ ойн һайндэрые ажалай эрхим бэлэгээр угтахын түлөө мүрысэн, эндэхи **Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозойхид** (түрүүлэгшэнь нүхэр **Батомункуев,** парторганизациинь секретарь нүхэр **Тогмитов)** гүрэндэ үндэгэ тушааха, худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэб 138,5 процент дүүргэжэ, нёдондоной энэ үеынхидэ орходоо 20 гара мянган үндэгэ олоор худалдаа. Гадна эндэхид үндэгэ худалдаха бүхы жэлэйнгээ түсэб июлиин 1 болотор сүм дүүргэхээр шиидэнхэй. Тэрэшэлэн гүрэндэ мяха тушааха, худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэб 187,6 процент, һү худалдаха түсэбөө 106,3 процент дүүргэнхэй.

Мүн аймагай **«Дружба»** колхозойхид (түрүүлэгшэнь нүхэр **Житихин,** парткомойнь секретарь нүхэр **Гармажапов)** гүрэндэ үндэгэ тушааха, худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэб 123,7 процент дүүргэжэ, түсэбһөө гадуур 12 мянган үндэгэ тушаагаа. Тиихэдэ энэ артелиинхид гүрэндэ мяха худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэб 109,4 процент дүүргээ.

Тус аймагай **«Заветы Ильича»** колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр **Заиграев,** парторганизациин секретарь нүхэр **Машанов)** гүрэндөө үндэгэ худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэб 138,1 процент дүүргэжэ, нёдондонойхиһоо 10 гара мянган үндэгэ олоор тушааба.

Эндэхи **Энгельсын нэрэмжэтэ артелиинхид** (түрүүлэгшэнь нүхэр **Сангадиев,** парторганизациин секретарь нүхэр **Найданов)** үндэгэ гүрэндэ тушааха, худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэб 109,9 процент дүүргээ.

БурАССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ Улан-Удын сэмбын фабрикын хүдэлмэришэд, алба хаагшадай дунда социалистическэ мүрысөөн улам үргэдэжэ байна. Тэдэнэр хахад жэлэйнгээ түсэб болзорһоонь урид дүүргэхээр шиидэнхэй. Мүрысөөндэ аппаратно-ээрэлгын цех түрүүлэн ябана.

Зураг дээрэ: тус цехын түрүүшүүлэй нэгэн ээрэгшэ Зинаида Новикова «Васпер» гэжэ ээрэлгын машина дээрэ хүдэлжэ байна. **А. Мантаевай фото.**

Уялгаяа дүүргэнэ

Иволгын аймагай «Заветы Ильича» колхоз Россин гүрэнтэй Бурят ороной һайн дураараа нэгэдэһэнһээ хойшо 300 жэлэй ойн баярай һайндэрые нэрэтэй солотойгоор угтаха зорилготой. Июлиин 1 болотор 90 центнер мяха, 630 центнер һү, 15 мянган үндэгэ тушаажа, хахад жэлэйнгээ түсэб үлүүлэн дүүргэхэнь. Абаһан уялгаяа бодото хэрэг дээрэнь бэелүүлхын түлада, гурбан мянгаад гаран үндэгэ худалдаад, 30 гахай таргалуулан шахажа байна.

Нүхэр Катлаковай хүтэлбэрилдэг огородой бригада алдарта ойн үдэр болотор эртын огородой эдеэ ургуулжа абаха гэһэн уялгатай. Эдэнэр 40 га газарта 736 тонно наг шэбхэ, мүн бусад минеральна үтэгжүүлгэ гаргажа, газараа һайнаар элдүүрилээд, тарилгаяа эхилхэеэ байна. Мүнөө огородшон рассада ургуулна.

Колхозой дархашуул найман жэлэй һургуулиин байшан барижа, хани барисаанай һайндэр угтахаар шиидээ. Тиигэжэ 250 кубометр барилгын модо бэлдээд, оролдосотойгоор ажаллажа байна.

Д. Колмаков.

Тобшохоноор...

☆ Совхоз, колхозуудай малнуудые наһа наһаарнь илгаха ажалда һайнаар хандаһанайнь түлөө Бичурын, Яруунын совхозуудай зоотехнигууд А. Г. Сахарова, Б. И. Николаев, Л. В. Минеев, Ц. Б. Гончиков гэгшэдтэ республикын Хүдөө ажахын министерствын мүнгэн шан барюулагдаа.

В. Шнайдер.

☆ «Дружба» колхозой хоёрдохи комплексно бригадада (Хэжэнгэ) нэгэ үдэрэй воскресник үнгэргэгдэжэ, тэрээндэ 75 хүн хабаадалсаа. Тэдэнэрэй хүсөөр сабшалан дээрэ 82 тонно наг шэбхэ гаргагдаһан байна.

С. Цыбиков.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Штатна бэшэ инструкторнуудта туһалха хэрэгтэй

Хүдэлмэридөө коммунистнуудые бүри олоор хабаадуулха, партийна залуу хүдэлмэрилэгшэдые һайнаар хүмүүжүүлхэ, һургаха зорилгоор партийна комитедүүдтэ штатна бэшэ инструкторнуудые бии болгобол, һайн гэжэ партиин ЦК тоолоһон байна. Тэдэ инструкторнууд партийна комитедүүдэй бүхы ажалябуулгадань—зоной дунда эмхидхэлэйшье, ойлгууламжынша хүдэлмэри ябуулха, зонтоёо холбоо барисаагаа бэхижүүлхэ, ажал хүдэлмэрсэ һайжаруулха хэрэгтэнь—хододоо туһалжа байха уялгатай.

Эдэбхитэй коммунистнуудай дундаһаа шэлэгдэжэ, мүнөө партиин бүхы айкомуудта, горкомуудта штатна бэшэ инструкторнууд томилогдонхой. Тэдэнэй олонхинь партийнашье, ажахынша ехэ дүй дүршэлтэй, зоной дунда эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулха шадабаритай хүнүүд юм. Ехэнхидээ ажалай түрүүшүүл, инженернүүд, техникүүд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй дундаһаа штатна бэшэ инструкторнууд дэбжүүлэгдээ.

Партиин айкомуудта, горкомуудта тэдэнэр ямар нэгэн таһагай хүтэлбэри доро ажаллажа байдаг.

Бюро дээрээ штатна бэшэ инструкторнуудые баталһанайнгаа һүүлээр КПСС-эй зарим айкомууд тэдэниие суглуулжа, семинар, зүблөө үнгэргэһэн байна. Иигэжэ суглуулхадаа, штатна бэшэ инструкторай ямар уялгатай байһан тухай, ойрын сагта партийна комитедтэеэ хамта ямар зорилгонуудые бэелүүлхэ байһан тухайнь, мүнөө үедэ ямар асуудалнуудта гол анхаралаа табиха шухала байһан тухай хөөрэжэ үгэһэн, захяа заабаринуудые үгэһэн байха юм.

КПСС-эй Кударын айком гансашье иимэ зүблөө үнгэргөөд дүүргээ бэшэ, һара бүри зарлагдажа байдаг партийна эхин организациин секретарьнуудай семинарта тэдэ штатна бэшэ инструкторнуудаа урижа, партийна хүдэлмэриин дүй дүршэл шудалуулдаг, хүдөө ажахын наукын болон түрүүшүүлэй туйлалтануудтай танилсуулдаг байна.

Мүнөө хабартаа партиин айком кукуруза тарилгада онсо шухала анхарал хандуулжа байнхай. Тарилгада бэлэдхэлэй үедэ кукуруза яажа ургуулха заабаринуудтай гансашье механизаторнуудые бэшэ, мүн партийна эдэбхитэдые һайнаар танилсуулха, тон түрүүндэ зүб квадрадуудые гаргажа, үрэһэ хүрэнгэ тарюулдаг болохо зорилго табиһан байна. Тэрэ һуралсалда штатна бэшэ инструкторнууд С. Ч. Бадмаев, А. М. Соболева, П. Б. Ламатханов гэгшэд хабаадуулагдаһан юм. Тиигээд кукуруза тарилгын захалхатай хамта партиин айком тэдэнэртэ кукурузашадай тусхай звено даалгаһан байна. Тэдэнэр тарилгаһаа эхилээд, кукурузые хуряажа, силос болгон даража дүүргэтэр даажа абаһан кукурузашадайнгаа дунда эмхидхэлэй, ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулжа байха уялгатай.

Штатна бэшэ инструкторнуудайнгаа үүргэ, нүлөөе дээшэлүүлхын тула партиин айком ехэ оролдолго гаргана, партиин айкомой бюро дээрэ зүбшэн хэлсэгдэхэ асуудалые бэлэдхэхэ хүдэлмэридэ штатна бэшэ инструкторнууд хабаадуулагдана. Соёлой добтолгын гурбан жэлэй хэмжээябуулгануудые ямараар дүүргэжэ байһан тухайгаа Улзытын сомоной Соведэй элидхэхэ тоосоо бэлэдхэлсэжэ, штатна бэшэ инструктор нүхэр Бадмаев партиин айкомдо, тэрэшэлэн сомсоведтэ ехэ туһа хүргөө. Мүн штатна бэшэ инструктор нүхэр Ламатханов колхозникуудай дунда нийтэ-политическэ хүдэлмэриин ямараар ябуулагдажа байдаг тухай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой партийна организациин тоосоо бэлэдхээ.

КПСС-эй Кабанскын айкомдо штатна бэшэ инструкторнууд мүн лэ зүбөөр шэлэн олдоһон байна. Зургаан хүнэй нэгэниинь лэ 7 класстай, бэшэниинь булта дунда, дээдэ эрдэмтэй хүнүүд юм. Тэдэнэй дунда Тимлюгэй цементын заводой токарь нүхэр Плотников бии.

Май һарада эндэ партийна эхин организациин секретарьнуудай семинар зарлагдахадань, штатна бэшэ инструкторнууд уригдаһан байгаа. КПСС-эй XXI съездын шиидхэбэринүүдые зондо һайнаар тайлбарилан ойлгуулха, Россиин гүрэндэ Бурят ороной һайн дураараа ороһоор 300 жэлэй ой тухай, мүн Кударын аймагта нийтэ-политическэ хүдэлмэри яажа ябуулдаг дүй дүршэлтэй танилсаха асуудалаар энэ семинар зарлагдаһан юм. Эндэ мүн газарай хүрьһэндэ аммиагай уһа яажа оруулха тухай заабаринууд үгтөө. Семинарта хабаадагшадтай хамта штатна бэшэ инструкторнууд Тимлюгэй асбошиферэнэ заводто экскурсяар ошолсоо.

Улан-Удэ городой, эндэхи районуудай партийна комитедүүдэй штатна бэшэ инструкторнуудай хүдэлмэриһөө һайн жэшээнүүдые олоор харуулжа болохо. КПСС-эй горкомой штатна бэшэ инструктор нүхэр Афанасьев (Бурядай автотрестын экономист) Улан-Удэ городой ажалшадай түлөөлһэн эдэбхитэдэй суглаа бэлэдхэлсээ. Тэрэ суглаан дээрэ Улан-Удэ, Чита городуудай хоорондохи социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүд гаргагдаһан байна. Бурядай автотрестын 5-дахи автотранспортна ажахыда социалистическэ мүрысөөнэй ямараар эмхидхэгдэдэг байһаниие шалгажа үзэхэ, туһаламжа үзүүлхэ даабари тэрээндэ үгтэһэн юм. Энэ даабаряа нүхэр Афанасьев һайнаар дүүргээ.

Һая нүхэр Афанасьевта үшөө нэгэ даалгабари— городто харгы замуудай ямар байһан, ямараар заһабарилагдажа байһаниие шалгажа үзэхэ даалгабари үгтэһэн байгаа. Городой харгы замые үзэжэ, али тухай хүдэлмэриин хэгдэхэ байһаниие тухайлжа ерээд, горсоведтэй хамта горкомхозоор, харгы барилгын контороор Батарейка, Шишковка ошоһон харгынуудые сэбэрлүүлһэн, грейдерээр тэгшэлүүлһэн байна.

КПСС-эй Железнодорожно райкомой штатна бэшэ инструктор нүхэр Спадлов өөрөө түрүүн шэнжэлжэ үзөөд, паровозо-вагонно заводто гэнэ оһол болодог ябадалтай, ажал дээрээ үбдэхэ ябадалтай тэмсэхэ тухай асуудал парткомдо табяа. Тиигээд заводой эмнэлгын пунктын, мүн цехүүдэй эмнэлгын газарнуудай хүдэлмэриие нилээд һайжаруулаа.

Гэхэтэй хамта, зарим партийна комитедүүдтэ штатна бэшэ инструкторнуудые зүбөөр хэрэглэдэггүй байһан тухай хэлэнгүй гаража болохогүй. Зарим газарта штатна бэшэ инструкторнуудай дунда ходо хүдэлмэри ябуулагданагүй, зарим партийна комитедүүд бюрогойнгоо заседани дээрэ тэдэниие баталаад лэ, нэгэн-хоёр даалгабари үгэхэдөөшье үгэжэ, үгыдөөшье үгы, үнгэрдэг байна.

Партиин Улан-Удэ городой Советскэ райком хүдэлмэридөө штатна бэшэ инструкторнуудые тон үсөөнөөр хабаадуулна. Тэдээндэ даалгабари үгэнэгүй. Партиин райком штатна бэшэ инструкторнуудай семинаршье, зүблөөшье үнгэргэнэгүй. Тиигээд район соохи партийна эхин организацинууд КПСС-эй райкомой зүгһөө саг соогоо бодото туһаламжа абадаггүй байна.

Яруунын аймагта иимэ инструкторнууд бүришье тоогдоногүй. Партиин айком штатна бэшэ инструкторнуудаа мүнөө болотор баталаадүй, тэдээндэ партийна даалгабари үгэнэгүй.

Зарим айкомууд гол түлэб аймагайнгаа центрын хүдэлмэрилэгшэдэй дундаһаа штатна бэшэ инструкторнуудые томилхо гэжэ оролдодог байна. Иимэ баримта партиин Байкало-Кударын айкомдо үзэгдэнэ. Энэнь буруу. Штатна бэшэ инструкторнууд нютаг нютагуудһаа шэлэгдэхэ, тэндээ ажаллажа байха ёһотой.

Тиихэдээ штатна бэшэ инструкторнуудые миил элдэб мэдээ, баримтануудые суглуулжа ябадаг албан хойрог хүнүүд болгожорхихо бэшэ, ёһотой партийна эмхидхэлшэд болгохые оролдохо хэрэгтэй. Зүгөөр тэдэниие партийна организацинуудта элдэб захиралта үгэжэ ябахаар һургажа болохогүй. Тэдэнэй зорилго юуб гэхэдэ, коммунистнуудта бодото туһаламжа үзүүлжэ, элдэб дутагдалнуудые доронь усадхалсажа, ажалыень эмхидхэлсэжэ, партийна хүдэлмэриин һай һайн дүй дүршэлнүүдые организациһаа организацинуудта халан абхуулжа, дэлгэрүүлжэ байха уялгатай.

Штатна бэшэ инструкторнуудые һургаха, хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ партиин горкомууд болон райкомууд саг гамнахагүй ёһотой. Семинар, зүблөөнүүдтэ дуудажа, партийна комитедэй урда байһан зорилгонууд тухай, хараалагдаһан хэмжээ-ябуулганууд тухай дуулгажа, партийна шухала документнүүдтэй саг соонь танилсуулжа байха хэрэгтэй.

Тэрэшэлэн штатна бэшэ инструкторнуудай хүдэлмэриин дүй дүршэлые согсолжо, дэлгэрүүлжэ байха шухала.

Н. Чечетка,
С. Никифоров,
КПСС-эй обкомой партийна органуудай таһагай инструкторнууд.

«Бурстрой» трестын модошо дархашуул И. И. Косилов, И. Ш. Нурмеев гэгшэд хододоо ажалай үндэр бүтээсэ туйлана. Эдэнэр үдэр бүри нормоёо 150 процент хүрэтэр дүүргэнэ. **Зураг дээрэ:** нүхэд Косилов (зүүн гарһаа) Нурмеев хоёр ажаллажа байна.

А. Мантаевай фото.

БУРЯДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМДЭ

Республикын Верховно Соведэй Президиум «Бурядай АССР-эй габьяата инженер», «Бурядай АССР-эй габьяата техник» гэһэн нэрэ зэргэнүүдые бии болгоод, тэрээн тухай Дүрим баталаа.

Эрдэм ухаанай болон техникын шэнэ туйлалтануудые зохёон байгуулжа, үйлэдбэридэ нэбтэрүүлһэн, үйлэдбэриин элдэб ажал оньһожоруулһан, автоматизацилһан, мүн уралан нарижуулга болоод ухаалан зохёолгые улам хүгжөөхэ хэрэгтэ габьяатай байһанайнь түлөө, мүн энэ талаар табан жэлһээ доошо бэшээр хүдэлһэн промышленностиин, түмэр замай, хэлхээ холбооной, барилгын болон хүдөө ажахын инженер, техникүүдтэ энэ хүндэтэ нэрэ зэргэ олгогдохо юм. Тиихэдэ Министрнүүдэй Соведэй, арадай ажахын Соведэй, республикын министерство болон ведомствонуудэй зууршалгаар иимэ нэрэ зэргэ Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиум олгохо юм.

Иимэ хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэһэн инженер, техникүүдтэ Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамота, мүн үнэмшэлгэ барюулагдаха байна.

Депутадуудай бүлэг

Ажалшадай депутадуудай Улан-Удын горсоведэй депутадууд хэдэн бүлэг боложо, тусхай участогуудые даажа абанхай. Тэдэнэр дааһан дааһан участогуудаа ариг сэбэр байлгаха, болбосон түхэлтэй болгохо талаар бага бэшэ ажал хэнэ.

Депутат Валентин Александрович Стояновай даадаг бүлэгтэ 8 депутат ажаллана. Тэрэ бүлэг үнгэрэгшэ хабартаа Батарейка посёлогой айлнуудай газаагуурхиие, гудамжануудые сэбэрлүүлхэ ажалда һунгагшадаа олоор хабаадуулһан юм. Гадна тэдэнэрэй үүсхэлээр олон модод һуулгагдаа.

Депутадуудай энэ бүлэг Батарейка посёлогто худалдаа наймаа, медицинскэ хүдэлмэри һайжаруулха зорилгоор эмхидхэлэй ехэхэн ажал хэһэн байна.

КПСС-эй ЦК-гэй ПЛЕНУМЫЕ УГТУУЛАН

Вольфрамай руда ехээр малтана

Июнь һара гаража, промышленностиин гол шухала асуудал хэлсэхэ КПСС-эй ЦК-гэй ээлжээтэ Пленумэй нээгдэхэ үдэрынь ойртобо. Энэ Пленумые ажалай амжалтаар угтаха гэжэ шиидэһэн Зэдын комбинадай горнягууд социалистическэ мүрысөөнэй эршые улам шангадхажа байна.

Холтоһоной рудникай нэгэдэхи шахтын хүдэлмэришэд ажалай вахтада жагсаһан сагһаа хойшо бүтээһэн юумэеэ согсолно. Теэд хэһэн ажалынь бэшэ шахтынхиһаа илгаран харагдана. Вольфрамай руда малтаха түсэб эндэ амжалтатайгаар дүүргэгдэнэ.

Үнгэрһэн май һарада нэгэдэхи шахтын коллектив даабаряа горьтойхоноор үлүүлэн дүүргэжэ, руднигайнгаа хүдэлмэришэдэй дунда түрүүлжэ ябана. Олон горнягууд уралан нарижуулгын хүдэлмэрилэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, руда малтаха, шэрэхэ техникые зүбөөр ашаглаха талаар үнэтэ дурадхалнуудые оруулна. Нүхэр Балыковай хүтэлбэрилдэг комплексно бригада даажа абаһан зэр зэмсэгээ бүтээ... ехэтэйгээр хэрэглэдэг болоһоор ажалайнгаа бүтээсые эрид дээшэ... лүүлээ. Тиигэжэ тус бригадынхид арбан хоног бүхэндэ дунда зэргэ... графигһаа гадуур зуу гаран тон... руда малтадаг болонхой. Мүн ... хэд Третьяков, Мямичев гэгшэд... хүтэлбэрилдэг комплексно бригада... нууд абаһан уялгануудаа амжал... тайгаар дүүргэжэ байна.

Нэгэдэхи шахтын горнягууд ян... аргаар ажалайнгаа бүтээс... нимээр дэшэлүүлнэб гэхэдэ, ... нойнгоо түрүү шахтёрнуудай ... дүршэл үргэнөөр хэрэглэнэ. Ма... талгын хүдэлмэри түргөөр ябуул... тусхай бригаданууд байгуулагда... Энэ аргаар хүдэлмэрилдэг болоһо... нүхэр Курнатовай бригада арб... үдэр соо 13 метр малтаха нормо... 14,1 метр хүрэтэр дүүргэнэ. Иигэ... Холтоһоной руднигай вольфрамай руда малтагшад партиин ЦК-... Пленумэй хүндэлэлдэ абаһан у... гаяа бодото дээрэнь амжа... татайгаар дүүргэнэ.

А. Бутан.

Барилгаяа түргэдхэнэ

Заиграйн аймпотребсоюз үшөө 1957 ондо эд бараа наймаалха, нийтын эдеэ хоолой гэр олоор бариха зорилго табиһан юм. Барилгын хүдэлмэриие түргөөр ябуулхын тула барилгашадай тусхай бригада эмхидхэгдэһэн байгаа. Тимофей Яковлевай хүтэлбэрилдэг бригадынхид нэн түрүүн барилгын-техническэ база байгуулһан юм. Бетон худхаха түхеэрэлгэ, түмэр дархалха слесарна цех, модо хюрөөдэхэ рама гэхэ мэтэ байгуулагдааһэн.

Һүүлшын хоёр жэлэй туршада тус бригадынхидай хэһэн юумэн яһала ехэ. Аймагай центртэ эд бараа, культтовар наймаалха хоёр магазин баригдаа. Тэдэнь оёмол хубсаһанай, гуталай, бусад эд бараанай таһагуудтай. Үбэлэй сагта ууралаар дулаасуулагдаха түхеэрэлгэтэй. Тиихэдэ 200 тонныг багтаамжатай овощехранилищи баригдаа. Эндэнь капуста хэршэ... түхеэрэлгэ тодхогдонхой. Шлак... бетоноор баригдаһан склад... түргөөр гутадаг эдеэ хоол хала... лагдана.

Аймагай центртэ баригдаһан ш... нэ столово Буркоопсоюзай нийты... эдеэ хоолой предприятинуудай ... дэлмэрилэгшэдые бэлэдхэхэ һура... салай газар болонхой. Мүнөө энд... 16 хүн кулинарна хэрэг шудал... жа байна.

Аймпотребсоюзай барилгашадай хүсөөр үшөө хэдэн олон барил... хэгдээ. Хүрьбын сельподо ледни..., Ново-Брянскда—пекарни. Доо... Эльхидэ—пекарни магазин х... баригдаа. Мүнөө барилгашада... бригада үйлэдбэреэ оньһожоруу... ха, автомадай техникээр ханга... асуудал зүбшэн хэлсэхэ, КПСС-эй ЦК-гэй Пленумэй хүнд... лэлдэ мүрысөөгөө улам шангад... жа байна.

Д. Колмаков.

Улан-Удын мяханай комбинадай хүдэлмэришэд, алба хаагшад КПСС-эй ЦК-гэй июниин Пленумые ажалай бэлэгүүдээр угтахаяа оролдоно. Сан түмэрөөр консервын банка хэдэг цехын хүдэлмэришэн Федосья Якимовна Воробьева социалистическэ мүрысөөндэ түрүүлэн ябана. **Зураг дээрэ:** нүхэр Воробьева хүдэлмэрилжэ байна.

Коммунизмда орохо зам тухай

Гурбадахи хөөрэлдөөн

Хоёр янзын социалистическэ зөөриин саашанхи хүгжэлтэ тухай

Мүнөө бии байһан хоёр янзын социалистическэ зөөри хадаа коммунизмын үедэ нэгэ янзын коммунистическэ зөөри болохо ёһотой гэжэ энээнэй урдахи хөөрэлдөөндэ элирүүлһэн байнабди. Тиин мүнөө Иван Михайлович Дарымов зөөри тухай бусад асуудалнуудаар һонирхобо. Эдэнь иимэ хоёр асуудал байгаа: нэгэ янзын коммунистическэ зөөритэй болоходомнай, ороной ажалшадай аша туһада ямараар нүлөөлхэб, тиимэ коммунистическэ зөөри ямар арга замаар бии болохо ёһотойб?

—Зай, түрүүшын асуудал дээрэ тогтожо хөөрэлдэел даа,—гэжэ би хэлэбэб.—Хэнэйшье мэдэһээр, зөөри гээшэ обществын экономическа үндэһэ һууринь болодог. Тэрэ хадаа үйлэдбэриин харилсаануудай нэгэдэхи зүйлынь юм. Хоёр янзын социалистическэ зөөриин—гүрэнэй ба колхозно-кооперативна зөөриин бии байһанай ашаар арадаймнай ажахы урдань үзэгдөөгүй хурдан түргэнөөр хүгжэжэ шадаа. Тиигэжэ социализмын материально-техническэ база байгуулагдаа. Хүдэлмэриин хүсэн эд товар шэнги байхаяа болёо. Хүдэлмэришэ **хүн** өөрынгөө хүдэлмэриин хүсые **худалдахаяа** болёо. Хэһэн ажалайнь хэмжээнэй, шанарай зэргээр хүлһэ салин тэрээндэ түлэгдэдэг болонхой. Урдань бии байһан мүлжэгшэ ангинуудай орондо, хани барисаатай социалистическэ хоёр анги— хүдэлмэришэн анги, **колхозно** таряашад бии болоо. Город болон хүдөө нютагуудай хоорондо урдань зүрилдөөн байһан һаа, мүнөө тэдэнэй хоорондо горьтой илгаан лэ үлэнхэй. Тэрэшэлэн ухаанай болон хара ажалай хоорондо бии байһан ехэ зүрилдөөн усадхагдаа. Хоёр янзын эдэ ажалнуудай хоорондо горьтой илгаан лэ үлэһэн байна. Эдэ бүгэдэ айхабтар ехэ социальна туйлалтанууд, манай арадай ехэ амжалтанууд мүн. Социалистическэ зөөриин бии болоһоной ашаар лэ эдэ бүхы амжалтанууд туйлагдаа гээшэ. Гэбэшье бидэнэр нэгэл газартаа зогсожо байха аргагүй, саашаа хүгжэн дабшаха ёһотойбди. Коммунизм байгуулха гэһэн зорилго манай урда табигданхай.

Хүн бүхэниие бэлиг шадабаринь зэргээр ажаллуулха, хүн бүхэндэ хэрэгтэй соонь үгэхэ гэһэн гол ёһо бэелүүлхэ общество бидэ байгуулжа байнабди. Ангинуудгүйгөөр хүгжөөхэ общество байгуулнабди. Энэ обществодо город болон хүдөө нютагуудай хоорондо гансал бага сагын илгаа, мүн ухаанай болон хара ажалай хоорондо мүн лэ бага сагын илгаанууд бии байха юм.

Хоёр янзын социалистическэ зөөри иимэ обществын экономическа үндэһэ һууринь байжа шадахагүй. Энэ обществодо шэнэ, тэрээндэ таарамжатай экономическа үндэһэ һуури хэрэгтэй. Городтошье, хүдөө нютагуудташье хабаатай нэгэл коммунистическэ зөөри тэрэнэй үндэһэ һууринь болохо байна.

Хоёр янзын социалистическэ зөөриие саашадань хүгжөөн, тэдэниие адли дүтэ болгохо тушаа, тиигээд тэдэниие нэгэдүүлжэ, нэгэл коммунистическэ зөөри болгохо тушаа Коммунистическэ партиин гаргадаг айхабтар ехэ анхарал оролдолгонь—ойрын сагта бэелүүлэгдэхэ гэрэлтэ һайхан ерээдүй тухай, үглөөдэрэймнай коммунистическэ үдэр, арад зоноймнай һайхан үдэр тухай анхарал оролдолго мүн.

—Зүб ойлгоно гээшэ гүб? Бии байһан ажахыгаа—энэмнай манай гүрэнэй, энэмнай манай колхозуудай гэжэ хубаарилхаяа болёод, эдэмнай бүгэдэдөө манай гэжэ хэлсэдэг болоходоол, коммунизм байгуулагдаба, гэжэ ойлгохо ёһотой гүбди?

— Тиимэ даа, тон зүб.

— Байза, хоёр янзын социалистическэ зөөримнай хайшан гээд нэгэдэхэ, ниилэхэ болоноб даа?

— Тэдэ хоёр янзын зөөриие нэгэдхэн ниилүүлхэдэмнай коммустическэ зөөри үшөөл бии болохогүй. Хоёр янзын энэ зөөриие ниилүүлхын урда тээ, тэдэниие тус бүридэнь коммунистическэ зөөриин хэмжээн хүрэтэр үргэхэ, хүгжөөхэ хэрэгтэй юм.

Гүрэнэй социалистическэ зөөриие коммунистическэ зөөриин хэмжээн хүрэтэр хүгжөөхэнь нилээд хилбар, бэлэн хэрэг байха. Энэ хэрэг бэелүүлхын тулада ямар нэгэн тусхай шата дабаһанай, ямар нэгэн онсо хэмжээ-ябуулгануудые бэелүүлһэнэй хэрэг байхагүй. Юундэб гэхэдэ, энэмнай бүгэдэ арадай зөөри хаюм. Харин колхозно-кооперативна зөөриие коммунистическэ зөөриин хэмжээндэ хүрэтэр хүгжөөхэ гээшэ тиимэшье бэлэн бэшэ байха. Тэрэниие коммунистическэ зөөриин хэмжээндэ хүрэтэр хүгжөөжэ, гүрэнэй зөөритэй нэгэдхэн ниилүүлхын тулада сагшье хэрэгтэй, мүн хэдэн хэмжээ-ябуулгануудые удаа дараагаар бэелүүлхэ хэрэгтэй болохо. Тиигэһэнэй һүүлээр лэ энэ зөөримнай ехээр болбосорон хүгжэжэ, тэрэниие гүрэнэй зөөритэй нэгэдхэн ниилүүлжэ болохо юм.

Ойрын сагта колхозно-кооперативна зөөри хадаа дүрбэн замаар гү, али дүрбэн шэглэлээр саашадаа хүгжэхэ гэжэ манай партиин XXI съезд дээрэ тодорхойлогдоо һэн.

Нэгэдэхи замынь. Колхозно үйлэдбэриин хүгжэлтын үндэһэ һуури болохо хубаагдадаггүй фондые эрид шууд саашадань хүгжөөхэ, мүн колхозно-кооперативна зөөриие бүгэдэ арадай зөөритэй удаа дараагаар дүтэлүүлэн ойртуулха зам болоно.

Колхозуудай нийтын зөөри хубаарилагдадаг ба хубаарилагдадаггүй фонднуудһаа бүридэнэ. Хубаарилагдадаггүй фонднь колхозникуудта хубаагдадагшьегүй, колхозһоо гарахадань тэдээндэ бусаажа үгтэдэгшьегүй байха юм. Колхозуудай хүгжэхэ тудам хубаагдадаггүй фондын хэмжээн улам ехэ боложол байна. 1940 ондо тиимэ фонд 27,6 миллиард түхэриг болоһон һаа, 1957 ондо 101,8 миллиард түхэриг хүрэтэр үргаһан байна. Манай республика дотор энэ фонд 1940 ондо 114,7 миллион түхэриг байгаад, 1957 ондо 374,8 миллион түхэриг хүрэтэр ехэ болоо.

МТС-үүдэй хубилгагдахада, колхозуудай хүдөө ажахын техникые худалдан абаһанһаань хойшо колхозно зөөри түхэл хэлбэреэрээ бүгэдэ арадай зөөридэ дүтэрхы болоо. Колхозно зөөри хадаа мүнөө гансал хүдөө ажахын жэжэхэн зэр зэмсэгһээ, хүдөө ажахын продукт-нуудһаа бүридэнэ бэшэ, харин тэрээн соо мүнөө үеын техникэ—трактор, комбайнууд болон орёо оньһон бусад машинанууд ородог болонхой.

Хубаагдадаггүй фондын ехэ болоһоной ашаар колхозууд гансал жэлэй һүүлдэ гэшүүдэйнгээ ажалта үдэртэнь мүнгэ зөөри хубаахаяа болижо, һара бүри тусхай мүнгэ тэдээндээ түлэдэг, энэнь совхозуудта хүдэлдэг хүдэлмэришэдэй түлөөһэнтэй хэмжээгээрээ адлишуу болонхой.

Тиихэдэ һүүлэй үедэ манай орон дотор шэнэ совхозууд эмхидхэгдээ һэн. Мүн манайшье республикада шэнэ совхозууд бии болоо. Иволгын аймагай зарим колхозуудай база дээрэ город шадарай һү-овощиин совхоз байгуулагдаа, Кабанскын аймагта шубуунай совхоз, Бичурын болон Сэлэнгын аймагуудта хониной совхозууд байгуулагданхай.

— Энэмнай ниихэдээ, бүхы колхозуудынай совхозууд болгогдохоёо байна гээшэ гү?—гэжэ Иван Михайлович асууба.

— Үгы даа, тиимэ бэшэ. Колхозууд совхозууд боложо хубилгагдахагүй, тиигэжэ шадахашьегүй байна. Совхозууд гээшэмнай хүдөө ажахын үйлэдбэриие колхозуудта орходоо һайнаар, түрүү арга сХээр хэрэглэн эмхидхэдэг ажахынууд юм. Совхозууд урданшье байгуулагдадаг байгаа, мүн саашадааншье байгуулагдаха бэзэ. Хэрбээ колхозуудай түйлдаа хүрэтэрөө хүгжөөд лэ, хүдөө ажахын саашадаа хүгжэхэ ябадалда колхозно-кооперативна ажахын һаад хэдэг болоол һаань, колхозуудые совхозууд болгохо... бэшэ аргагүй байха һэн. Теэд м... нөө колхозно байгуулалтамнай ма... най хүдөө ажахын үйлэдбэрилгы... хүсэнүүдэй хүгжэлтын хэмжээн... бүрин тааралдана бшуу. Бүри һ... болотор хүдөө ажахымнай зарим һалбаринууд яахадаа гээгдэж... ябааб гэхэдэ, колхозно-кооператив... на зөөриин дутагдалтай мүү б... һанһаань бэшэ, харин энэ зөөри... заримдаа хүсэд һайнаар хэрэгл... жэ, эдлэжэ шадаагүйһөөмнай бол... һон байха юм.

Колхозно зөөриие саашадань хү... жөөхэ тушаа партиин XXI съезды... тодорхойлһон хоёрдохи зам яма... бэ гэхэдэ, хүдөө ажахын үйлэдб... риин бүхы һалбаринуудые нийтэл... хамталалгын хэмжээе саашада... дээшэлүүлхэ, мүн колхозой зөөри... бүгэдэ арадай зөөриин хэмжээн... хүрэтэрнь үргэн хүгжөөхэ зам б... лоно.

Гүрэнэй предприятинуудтахи ү... лэдбэрилгын бүхы хэрэгсэлнүү... тэндэ бүтээн гаргагдадаг продук... бүхы обществын зөөри байна. Ха... рин колхозуудта үйлэдбэрилгы... хэрэгсэлнүүд, бүтээн гаргаһан про... дукцинь бүхы обществын бэш... бүлэг хүнүүдэй, артелиин б... хы гэшүүдэй зөөри байха юм. Эн... юун тухай гэршэлнэб гэхэдэ, гүр... нэй предприятинуудта орходо... колхозуудта хамталан нийтэлэлгы... хэмжээн үшөөл бага байна. Про... мышленна предприятинуудта орхо... доо колхозуудта үйлэдбэрилгын х... рэгсэлнүүдэй зариманиинь лэ, хү... дөө ажахыда бүтээн гаргагдаһа... продукциин зариманиинь лэ нийт... лэн хамталагданхай байна. Мүн... үедэ РСФСР дотор таригдада... овощь болон хартаабхын 60 про... центнь колхоздо хабаатай, тиихэ... энэ оной эхиндэ абтаһан мэдээ... ёһоор, бүхы түрэлэй малай тоо...

«Советскэ Сибирьтэ»

АНГАРЫЕ ХААХА ТУХАЙ

ЭРХҮҮ. КПСС-эй Эрхүүгэй обкомой бюро Братска ГЭС-эй барилга шадар Ангарые хаалта барилгада бэелүүлэлэй ябаса тухай асуудал хэлсэбэ. Бюро дээрэ асуудалаар «Братскгэсстрой» главна инженер А. М. ...ийн үгэ хэлээ. Падун гэжэ газарта Ангарые хааха хаалта бетоноор шудхагдаһан материал хэрэглэгдэхэгүй юм. Энэй орондо байсын шулуу хэрэглэхэдэ болоно гэжэ тэрэ хэлэһэн байна. ГЭС-эй барилга шадар нэгэ байса олдэгдээ. Тэндэһээ 30 мянган кубометр шулуу абаха арга олдоо. Хаалта бариха үедэ ехэтэй 30 гаран экскаватор болон кран, 400 шахуу автосамосвал тэрэ шулуу зөөхэ байна.

Обкомой бюро тэрэ хэмжээ эрилгыень һайшаагаа. Тиимэ барилгашадай дунда политическо-ниитын хүдэлмэри шангадхаха, культурна болон медицинскэ хангалта һайжаруулха, эд бараа, хоолой зүйлөөр тэдэниие алгаряагүйгөөр хангаха талаар хэгдэхэ хүдэлмэриин хэмжээс тодорхойлбо.

Энэхэтэй хамта, партиин обкомой бюро Ангарай хаалтые КПСС-эй ЦК-гэй июниин Пленумэй нээгдэхэ үдэр хүрэтэр баригдахые барилгын управленидэ дурадхаа.

СИБИРИИН ЭЛҮҮРЖҮҮЛГЫН ГАЗАРНУУДТА

НОВОСИБИРСК. Баруун Сибириин курортнууд, амаралтын гэрнүүд хабар-зунайн сезондо хүдэлжэ эхилбэ. Энэ амархаяа хүнүүд ...басһаа, Алтайһаа, Дальна ...торһоо, Новосибирскһээ, ...скһоо, Черемховоһоо ерэжэ ...лбэ.

Курортнуудые бариха хүдэлмэри жэл бүхэндэ ехээр ...нэ. Капитальна томо барилгануудай хажуугаар зунай ...та амарагшадай байха павильон баригдана. Нёдондо таһа тиимэ павильон баригдаа. ...нөө жэл үшөө табан ашаглажа эхилбэ.

Эдэ газарнуудта нютагайнь промышленна предприятинүүд ...дынгөө зөөреэр барилга ... Барнаулай санаториин ...гэдэ «Тяжмаш» заводой, ...ройгаз» трестын амаралтын шэнэ байшангууд бодхоог... Томскын «Ключи» гэжэ амаралтын байшангай дэргэдэ ...мскын резинэ гутал гаргаха заводой хүдэлмэришэдэй ...ха павильон баригданхай. Долоон жэлэй туршада Сибириин элүүржүүлгын газарнуудта амарагшадай байха ...ра хоёр дахин ехэ болгогдохоор хараалагдана.

ГАЗАР ДООГУУР УРДАДАГ ГОРХОН

БАРНАУЛ. «Востокбурострой» трестын үрэмдэлэй мастер Анатолий Вольновой бригада Славгородскойн оршондо газар үрэмдөө. Тиихэдэнь 271 метр гүнзэгыһөө уһан ехэ хүсэтэйгөөр сорьёлон гараһан байна. Тэрэ сүүдхэ соо арбан долоо мянга үлүүтэй кубометр уһа үгэжэ шадаха юм.

Кулундын нуурнуудта болон таладань химическэ ехэхэн дараса хэбтэдэг. Сэбэр уһанай үгы дээрэһээ тэрэ дараса дутамагаар хэрэглэгдэдэг байха юм. Вольновой бригадын үрэмдэжэ гаргаһан уһан Кулундын талада газар доро горьтойхон ехэ уһанай бии байһаниие гэршэлнэ. 271 метр гүнзэгыһөө гараһан уһанһаа үшөө доошонь үрэмдэхэдэ баһа тиимэ уһанай олон үе бии гэжэ тодорхойлогдоо. Энэ хадаа Кулундын талын баялигые ашаглаха, газар уһалха арга боломжо олгохо байна.

НУУР СОО ТАРИЛГА ХЭНЭ

ОМСК. Омскын томохон совхозууд нуурнуудта зэрлиг будаа (рис) анха түрүүшынхеэ тарижа эхилбэ. Тэндэхи эрхэ байдалда зэрлиг будаагай удхэнөөр, үндэрөөр ургадаг байһыень дүй дуршэл харуулба. Тэрэ ургаса гурбан метр үндэртэйгөөр ургажа, силосэй шэмэтэ ногоо үгэдэг байна.

Мүнөө үедэ Сибириин совхозуудта бии болгогдожо байһан уһан соо ургуулагдадаг зэрлиг будаа гансахан уһа тамардаг шубуудай бэлшээри болоно бэшэ, мүн малда нэмэлтэ тэжээл—үбһэ, силос үгэхэ байна.

ЭРХҮҮЕ САД СЭСЭРЛИГЭЭР НОГООРУУЛХА ДОЛООН ЖЭЛЭЙ ТҮСЭБ

ЭРХҮҮ. Май һарын нарата дулаан үдэрнүүдтэ Ангар дээрэхи городой сэсэрлиг садууд набша намаагаар бүрхөөгдэбэ. Нёдондо Эрхүүдэ 73 мянгаһаа үлүүтэй модо, 185 мянган гоёолтын жэжэ модод һуулгагдаһан байгаа. Кировэй нэрэмжэтэ центральна талмай дээрэ ехэ сквер бии болгогдоо.

Энэ жэлдэ «горзеленхозой» болон олониитын хүсөөр 40 мянгаһаа үсөөн бэшэ модон, 210 мянган жэжэ ургамал, хоёр миллион шахуу сэсэг һуулгагдахаар хараалагдаба. Баригдажа байһан Советүүдэй байшангай дэргэдэ, Ангарай эрьеэр, байрын шэнэ гэрнүүдые барижа байһан газарнуудаар газон, скверүүд бии болгогдохонь. Ябадал багатай гудамжануудта бишыхан сэсэрлигүүд бии болгогдохо юм.

Эдэ бүгэдэ хадаа городые ургамалаар ногооруулха долоон жэлэй түсэбэй зарим хуби болоно. Долоон жэлэй түсэб соо городые ногооруулга хоёр дахин ехэ болгогдохоор хараалагдана. Тингэжэ культура болон амаралтын шэнэ паркнууд, сэсэрлиг садууд олоор бии болгогдохонь.

(ТАСС).

ИЮНЬ ҺАРАДА ҮНЕЭН БҮРИҺӨӨ 300 ЛИТРҺЭЭ ДООШО БЭШЭ ҺҮ ҺААХА, ХОНИДОО ХАЙШАЛЖА ДҮҮРГЭХЭ ЗОРИЛГОТОЙБДИ

☆

Һайн бэлэдхэлтэйгээр нооһо хайшалжа эхилбэ

Энэ жэлдэ Сталинай нэрэмжэтэ колхозой хонишод нооһо ехээр абажа, түүхэтэ һайндэрые ажалай эрхим бэлэгээр угтахые хүсэнэ. Колхозой хонин һүрэг жэлһээ жэлдэ олошоржо, мүнөө жэл хамтадаа 25100 хониной нооһон хайшалагдахаар хараалагдана.

Хониной нооһо хайшалалгые амжалтатайгаар үнгэргэхын түлэ бэлэдхэлэй хүдэлмэри хэгдэжэ дүүрэв. Эндэ бүхыдөө хони хайшалха 5 пункт эмхидхэгдээ, электроагрегадуудай хэрэгсэлнүүд бэлэн болонхой. Һаяхан энэ колхозой правлени, партийна комитет нооһо хайшалалгада ябаха механизаторнууд болон хайшалагшадтай суглаа үнгэргэжэ, тэдэнэй зорилгонууд тухай хэлсээ.

— Гүрэндэ нооһо худалдажа, бүхы мүнгэн олзо доходойнгоо 42 процентые олонобди. Тиимэһээ нэгэшье грамм нооһо гээнгүй, һайн шанартайгаар хайшалжа абаха гээшэ манай шухала зорилго,—гэжэ нүхэр Вяткин мэдүүлбэ.

Колхозой правлени, партийна комитет социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, ажалай түлбэриин талаар нооһо хайшалагшадые урмашуулха гэжэ шиидэв. Мүрысөөндэ түрүүлжэ, үдэр бүриингөө даабариие һайн шанартайгаар дүүргэһэн агрегадуудта дамжуулгын Улаан тугхан мүнгэн шантайгаар барюулагдаха юм.

Агрегадые даагшадаар дүй дуршэл ехэтэй эдэбхитэд томилогдонхой. Тэдэнэй дунда Банзаракца Чагдуров, Норбо Бадмаев, Гарма Будацыренов болон бусад бии. Эдэ үдэрнүүдтэ нооһо хайшалалга эхилээ.

П. Ангаров.

Сэлэнгэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Байкало-Кударын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой мал адуулагша Алексей Степанович Смирнов. Энэ малшанай адуулһан үнеэдһээ аймаг соогоо эгээн ехэ һүн һаагдана. Үнеэдээ үдэр һүнигүй адуулдаг юм.

Л. Хайдуровай фото.

☆ ☆ ☆

Үнеэдээ үдэр һүнигүй адуулһанай ашаар

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (нэгэдэхи зэргэдэ, зүүн гарһаа) һаалишад **Д. Бадмаева, Г.-Д. Дондокова, Н. Гуруева, Д. Цыренжапова**; (хоёрдохи зэргэдэ, зүүн гарһаа) **В. Цыренова, Н. Дондокова, А. Батуева, Г. Матурова, Ч. Эрдынеева.**

Т. Гармаевай фото.

Манай «Эрдэм» совхозой ажалшад хараалһан долоон жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид бэелүүлхын тулада тон ехэ зорилгонуудые табяад, ажаллажа байна. Тусхайлбал, гансахан мүнөө жэл һү абалга нёдондонойхиһоо 35 процентээр ехэ болохо гэхэ гү, али хамта 3 мянган тонно болохо юм.

Тиихэдэ манай 5-дахи отделениин һаалиин гүүртынхид арга боломжоёо тооложо үзөөд, энэ жэлдэ үнеэн бүриһөө 2100 литр һү һаахаар шиидэһэн байгаа. Гүүртымнай зарим һаалишад бүришье ехэ уялга абанхай. Жэшээлхэдэ, һаалишад Дугарма Бадмаева, Дулгаржап Цыренжапова, Чимитсу Эрдынеева, Балдандулма Дондокова гэгшэд даажа байдаг үнеэдэйнгээ түс бүриһөө 2200—2300 литр һү һааха уялга абаһан байха юм.

Жэлэй эхинһээ хойшо бидэ, һаалишад, һү һаалгаар мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлжэ ябанабди. Гүүртымнай түрүү һаалишад Д. Бадмаева, Б-Д. Дондокова гэгшэд 4 һара 20 хоногой туршада соо үнеэн бүриһөө 750—853 литр һү һаагаа.

Мүнөө эгээл ехэ һү һааха үе, зунай саг болоод байна. Тиимэһээ бидэ оролдосо үүсхэл гарган ажаллажа, һү ехээр һаахын түлөө тэмсэжэ оробобди. Республикынгаа түүхэтэ һайндэр 300 жэлэй ойе угтуулан манай гүүртын һаалишад үнеэн бүриһөө 1050 литр һү һааха гэжэ шиидэв.

Һү ехээр һаахын тулада зунай зүлгэ ногоон дээрэ малаа шадамараар бэлшээхэ болонобди. Гүүртымнай мал адуулагшад нүхэд Гомбо, Цырендоржо Эрдынеевтэн, Б. Бадмаев, М. Машеев гэгшэд энэ хэрэгтэ анхаралаа ехээр табижа байнхай. Эдэнэр майн 15-һаа эхилэн малаа үдэр һүнигүй ээлжээгээр адуулжа ороо. Ингэжэ һү һаалимнай эрид дээшэлнэ.

Байгша ондо гүүртынгээ малда шэмэтэ тэжээл элбэгээр бэлдэхэ, үнеэн бүридэ 10—10 тонно силос даража абахабди. Гадна Шара Голой зүүн бэедэ 20 гектарта турнепс таригдаа. Һаалишан бүхэн 2—2 гектар турнепсын газар даажа, тэрэнэйнгээ ургасые һайнаар харууһалаад, гектарай 150 центнерһээ доошо бэшэ ургаса хуряажа абаха юм. Тиихэдэ июль, август һарада малда эдюулхэеэ ногоон тэжээл таригдаба.

Мүнөө бидэ өөһэдынгөө хүсөөр Дээдэ Хотон гэжэ газарта зунайнгаа байрые түхеэржэ, бэлэн болгоод байнабди. Эдэ үдэрнүүдтэ зуһаландаа гаража түбхинхэмнай.

Үүлтэртэ һайн үнеэдтэй болохын зорилгоор ехэ хүдэлмэри ябуулагдажа байна. Мүнөө жэл гүүртымнай үнеэд анха түрүүшынхеэ искусственна аргаар үрэжүүлэгдэжэ эхилээ. Жэлэй дүүрэтэр үнеэдэймнай тоо 250 толгой хүрэтэрөө олошорхо юм. Мүн барилга үргэнөөр хэгдэхэ. Отделениимнай дархашуул 164 үнеэдэй байра барижа, һайндэрэй урда тээ дүүргэхэ юм.

Зунай үедэ һү ехээр һаажа, республикынгаа түүхэтэ һайндэрые ажалай эрхим бэлэгүүдээр угтахын, абаһан уялгануудаа бодотоор бэелүүлхын түлөө хүсэ шадалаа гамнахагүйбди.

Д. Бадмаева, Г. Дондокова, Н. Гуруева, Д. Цыренжапова, В. Цыренова, Н. Дондокова, А. Батуева, Г. Матурова, Ч. Эрдынеева—гүүртын һаалишад
Ц-Д. Эрдынеев, М. Машеев—мал адуулагшад.
Г. Будаев—гүүртые даагша.

Түрүү хонишодой үнэтэ үүсхэл

Хэжэнгын аймагай «Коммунизм» колхозой 14 мянга гаран хонин үргэн Чесанын тала дайдаар бэлшэдэг. Хонишодой оролдосотой ажалай ашаар жэл бүри эдэнэй тоо олошоржо, нооһон, мяхан ехээр абтажа, колхозой олзо доход арьбажана. Колхозой малшад хонидоо тобир тарганаар үбэлжүүлхэ, абаһан түлөө гарза хоролтогүйгөөр түлжөөхын тула яһала һайнаар ажаллана. Хонишодой дундаһаа Хажуу Булагай отарын хонишон Цыренханда Галдановагай амжалтануудые тусгаар тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Тэрэ өөрынгөө эгэшэ Ханда Галдановатай 200 хонинһоо 205 хурьга абажа, кошарно-базова аргаар түлжүүлжэ байна. Хонидоо намартаа һайнаар адуулһанай, мүн үбэлдөөшье харууһалга, эдеэлүүлгые зүбөөр эмхидхэһэн байжа, тэдэнээ тобир тарганаар ондо оруулаа.

Аха дүүгэй хани барисаанай түүхэтэ һайндэрэй хүндэлэлдэ Цыренханда Галданова жэлэй дүүрэтэр үшөө 200 хурьга абаха гэжэ шиидэв. Энэ уялгаяа бэелүүлхын түлөө май соо хурьгадаа эхэһээнь һалгаажа, июль һарада хонидоо искусственна аргаар үрэжүүлжэ, декабрь һарада шэнэ түл абаха хүсэлэнтэй. Энэ һайшаалтай үүсхэлые түс колхозой хонишод үргэнөөр дэмжэжэ эхилээ. Тингэжэ Шабартын фермын ахалагша хонишон Цырма Цыренова харууһалжа байһан 250 хонинһоо 500 хурьга абаха байһанаа мэдүүлээ. Энэ үүсхэлыень аймагай хонишод дэмжэжэ байна. Жэшээлхэдэ, «Победа» колхозой хонишон Цыпилма Ванзарова 155 хонинһоо 310 хурьга, Энгельсын нэрэмжэтэ колхозой хонишон Б. Батомункуев 100 хонинһоо 120 хурьга абаха гээ.

Н. Галданов.

Борьёогой совхозой хүдэлмэришэн Полина Никитовна Коренева республикын һаалишадай түрүүшүүлэй нэгэн юм. Нүхэр Коренева үнгэрэгшэ 5 һара соо үнеэн бүриһөө 800-гаад литр һү һааба.
Зураг дээрэ: П. Н. Коренева.

А. Мантасвай фото.

...(эбэртэ бодо малда оруулжа ...ходо) 62 процентнь колхозой ... юм. 1955 ондо бүхы үнеэдэй ...оцентнь колхозуудта хабаатай ...а. 1953 ондо Бурядай АССР-... ...ригдадаг овощь болон хар...ын талмайн 35 процентнь, ...э бодо малай 33 процентнь, ...эй 40 процентнь колхознигуу... ...убиин ажахыда хабаатай бай... ...айна.

...мэ болохолоороо, колхозуудта ...алагдаагүй зөөриин процент ...д ехэ байна гэжэ эдэ тоо ба...нуудһаа харагдана. Гэбэшье ...н үйлэдбэриин хүгжэхэ тудам ...знигуудта өөһэдын огород, ...малай хэрэггүй болохо байһа... ...дамжаггүй. Бүри мүнөөшье ... колхозуудта колхознигууд ...н ажахыгүй болонхой. Гэбэ...нэ хэрэгтэ яараха, тэбдэхэ ...үй. Хэн хэниисмнайшье элбэг ...э хартаабха, овощь болон мал ...й продуктнуудаар колхознай ...жа шадаха болоо гэжэ хара..., колхознигууд өөһэдөө хү...гаа ажахые үгы болгожо эхил...лабтай.

...лэдбэриин талаар колхоз хоо...ын холбоо барисаае, харилсан ...лаха ябадалыень улам үргэд... хүгжөөхэ гээшэ колхозно-коо...ивна зөөриие саашадань хүг... ...э гурбадахи зам мүн.

...хоз хоорондын электростан...д, тээрмэнүүд, тоһоной заво... болон үйлэдбэриин бусад ...риятинүүд түс түс коллекти...э бэшэ, харин нилээд олохон ...ктивүүдтэ бүгэдэндэнь хабаа... ...байна ха юм. Иимэ предприя...ые бии болгожо, хүгжөөхэ ...э колхозой түс түс гэшүүд..., харин коллективүүд—бүхэли ...зүүд хабаадана.

...өө ажахын үйлэдбэридэ электрификаци, механизаци, автоматизаци саашадань үргэнөөр нэбтэрүүлхэ гээшэ колхозно-кооперативна зөөриие хүгжөөхэ дүрбэдэхи зам болоно. Механизаци, электрификациин хүдөө нютагуудта улам дэлгэрхэ тудам поли болон фермэдэ хэгдэдэг хүдэлмэри, хүдөө ажахын предприятинуудта хэгдэдэг хүдэлмэри индустриальна ажалай нэгэ янзань болон саашадаа хүгжэхэ байна бшуу.

Колхозно-кооперативна зөөриие саашадань хүгжөөхэ талаар партиин XXI съездын хараалһан замууд иимэ байна гээшэ.

— Хубиин зөөри хадаа хүнүүдые хоорондонь эбгүй болгожо, тэдэнэй дунда зүрилдөө бии болгодог, тэдэниие дайсад болгодог байна. Харин ниитын социалистическэ зөөри түс түс хүнүүдһээ байтагай, бүхэли арадуудые нэгэдүүлнэ. Энэмнай ехэл хэрэгтэй юумэн байгаа байна, теэд тэрээнһээ хахасаха ёһотой болонобди. Энэнь мүншье шаналмаар байна,—гэжэ Иван Михайлович хэлэбэ.

— Шаналмаар гэнэ гүт?

—Эрдэм ухаанда иимэ үгэ хэлэгдэдэгшьегүй юм бээ, теэд намайе хүлисыт,—гэжэ нүхэрни хэлэбэ.— Би Галина Николаевагай «Таряа хадалга» гэжэ роман һанаандаа оруулаад, тиигэжэ хэлээ һэм даа. Энэ роман соо бэшэгдэһэн нэгэ эхэнэр манай социалистическэ ажабайдал тухай иимэшүүгээр хэлэһэн байгаа: «Яахадаа иимэ һайн һайхан гээшэб? Яахадаа газар дэлхэймнай гоё боложо, бидэниие тойроод зол жаргал мүндэлөөб? Манаие тойроод ой модон, огторгой тэнгэри, мал адууһанай байһанда тиигээ гү? Али эдэ бүхы баялигые бидэнэй өөһэдынгөө гараар бүтээһэндэ зол жаргал ерээ гү?...» Игэжэ өөрһөө асуугаад, тэрэ эхэнэр түр зуура нюдөө анижа, ингэжэ һанаба ха: колхоздо бии байһан зөөри бүхы гэшүүдэй зөөри бэшэ, харин түс түс хүнүүдэй зөөри болошобо гэлэй. Ондоогоор хэлэхэдэ үйлэдбэрилгын хэрэгсэлнүүд урдынхидал адли хубиин үмсэ болобо һэн гэлэй. «Тиигэжэ һанахада яагаашье сэдьхэлдэ муу гээшэб!—гэжэ тэрэ эхэнэр хэлэнэ.—Гоё һайхан байдалнай гэнтэ үгы болошоно: зарим хүнүүдэй ехээр дураа гутан, зүб зэбүүрхэхэ, харин зариманай зөөриие харамнажа айха, улам хомхойрхо ябадал гараха байна. Зол жаргалшье, эб эмхишье, хани нүхэсэлшье байхагүй болоно бшуу». Эдэ үгэнүүдые һанаһан дээрэһээл би «социалистическэ зөөритэй хахасахань харамтай, шаналмаар» гэжэ хэлээб.

— Үнэхөөрөө арад зомнай социалистическэ зөөридэ ехээр дадажа, дурлажа, тэрээнһээ хахасаха дурагүй, хахасажа шадахашьегүй байна. Теэд мүнөө бидэнэр энээн тухай хөөрэлдэнэгүйлди.

Юуб гэхэдэ, коммунистическэ зөөридэ ороходомнай нэгэ зөөри ондоо зөөреэр һэлгэгдэнэ бэшэ, харин бии байһан социалистическэ зөөримнайл улам хүгжөөгдэжэ, дээдэ шатада гарана гээшэ бшуу. Тиихэдээ энэ зөөриһөө хахасанагүйбди, харин ангиин илгаануудһаа, город болон хүдөө нютагууд хоёрой хоорондохи нилээд ехэ илгаануудһаа, ухаанай болон хара ажалай хоорондохи нилээд ехэ илгаануудһаа хахасахабди. Эдэ бүгэдын бэелүүлэгдэжэ түгэсхэдэ, хүн гүрэлтэнэй үни холоһоо хойшо сэдьхэжэ ябаһан бодол—коммунистическэ общество байгуулха гэһэн бодол бодото дээрээ бэелүүлэгдэхэ гээшэ. Энэ хэрэгэй гүлөө хүсэ шадалаа гамнангүй хүдэлмэрилхөөр.

Ф. АКСЕНОВ.

Долгор Жалсараева—эрхим малшан

Һүбэтэ... Энэ нютагые һүбэтэ гэжэ дэмы нэрлээгүй юм. Харанхы ой модоной дундуур зурыһан нарихан һүбэ таланууд байдаг. Эгээл эндэ ажалша малша Долгор Жалсараева үхэрнүүдые бэлшээн тарғалуулжа ябадаг.

Хабарай хажар һалхитай үдэрнүүдэйшье болоходо хада ууланuудаар хүреэлэгдэһэн ойн соорхойдо бүгшэм дулаахан байжа, малай бэлшэхэдэ угаа зохид. Һүбэтэ горхоной тунгалаг хүйтэн уһаниинь юунээр сэнтэйб.

Бууралтажа ябаһан һаншагтай, үндэр бэетэй энэ эхэнэр дал соохи аргал шэбхэеэ хэдэн шаргаар сабшалан дээрэ гаргажа, хахад үдэр болотор хашарагуудаа бэлшээгээд, үдэрэй сайлалганда гэртээ орохо һамбаандаа балуур хүлэжэ, сабшалан дээрэхи аргалаа баллан тараана. Уданшьегүй Долгор Зүүн Зураада бэлшээжэ байһан хашарагуудтаа ошожо, үшөө саашань тунга хагдатай Сарам уруу туужа гарана. Ябган буртэгэнэ бургааһанда дүтэлхэ бүреэ малнуудай толгойгоо үргэнгүй эдеэдхэнь гаарана.

Һая ургажа захалһан ногоон хагдые үшөөл һэтэ гараадуй. Тингэбэшье тэдэнэй хоншуухан үнэртэ унхилжа, хашарагуудынь хагда тамаран зулгаажа, толгойгоо үргэхэеэ болин бухашанад. Долгор хүгшэн Санагын дунда һургуулида һурадаг Бальжан хүбүүндээ оёжо байһан сэмбэ гуталаа гаргаад, уллажа ороно. Сарамайнгаа эгээн дээдэ захада гаража һууһан энэ эхэнэр хирэ хирэ болоод лэ толгойгоо үргэн харааналжа, нюдөөрөө энеэд гэжэ һуугаал, шард-шард гэтэр оёно.

Ингэһээр байтар баруун үндэрэй саагуур наран тонгойжо, хабарай нэгэ үдэр барагдана. Хээли гаратараа эдеэлһэн хашарагуудаа тууһаар Долгор газаагаа ерэжэ, моринһоо хүнгэханөөр буугаадхина. Наран орожо, шэб харанхышье болоо һаа, Долгорой хүдэлмэри үшөө дүүрээдүй, хашарагуудаа сарай соогоо оруулна. Тиигээд үнеэдээ һаажа, һүеэ машиндана, һүүлээрнь зөөхэй худхажа, тоһо һургуулиингаа үхибүүдтэ эльгээхэеэ бэлдэнэ.

Һүниин арбан хоёр час боложо байна. Долгор хүгшэн үшөө гарайнгаа ажал хэһээр лэ байба.

— Ягаад эсэхэ сусахые мэдэнгүй, ингэжэ ажаллана гээшэбта?—гэжэ эзалүүдгүй һураад орхихош.

— Ээ, мүнөө юум даа. Залуудаа, нээрээшье эсэхэ, сусахые мэдэдэггүй, ямаршье ажалһаа гайханггүй хүдэлдэг байгааб,—гэжэ Долгор малшан харюусана.

Үнэхөөр тиимэ байгаал даа. Мульһэтын голоор эмниг ардаг үрээнүүдые ургалсажа, арбаад жэлэй туршада хэн эхэнэр адуушанаар хүдэлөө бэлэй? Зарим хүбүүдэй тогтоогүй байһан үрээнүүдые хэн эхэнэр соморхоноор унаад, эмээл дээрэнь табингүй, ама мэдүүлдэг бэлэй? Эгээл тэрэмнай энэ мал адуулагша наһажаал эхэнэр Долгор Жалсараева мүн байгаа. Душэ холо гаратараа ингэжэ мори адуулагшанаар хүдэлөө юм.

Адуушанай һүүлээр һаалишанаар хүдэлхэдэ ямар хүнгэн һэм даа. Тушаагдаһан арбан зургаан үнеэдээ тугаллуулжа һаагаад, тугалнуудаа, үнеэдээ зүбөөр эдеэлүүлээл һаа, дүүрээ ха юм даа. Долгор малшан дүрбэн жэлэй туршада һаалишанаар хүдэлхэ ауураа, колхоз соогоо түрүү һаалишадай зэргэдэ ябажа, хэдэн удаа үнэтэ шангуудые, бэлэгүүдые колхозой правлениһээ абаһан юм.

Мүнөө энэ малша эхэнэр Закаменай аймагай Утаата Далахай сомоной «Байкал» колхозой эгээ холын гүүртэнүүдэй нэгэндэ ажаллана. Залуу малнуудые харууһалха дуршэлтэй хүниие оложо ядаад, колхозой правлени Долгор Жалсараевада ингэжэ хандаа һэн:

— Бурууные харууһалха хүнүүд олдоногүй. Та харууһалхагүй гүт?

Долгор эжы правлениин гэшүүдэй урдаһаа хаража дугай һууд гэбэ. Арсахань гэжэ правлениин гэшүүд айшоод, хэниие энэ ажалда оруулалтайб гэжэ хүн бүхэн доторoo бодожо һуубад.

— Болохол даа,—гэбэ.

Юу болохол даа,—гэжэ тэндэ һуугшадай нэгэн иимэ харюу хүлеэнгүй һууһандал сошожо һураба.

— Хашарагуудые адуулхада болохол даа,—гээд дабтаба.

Тэрэ гэһээр хэды саг үнгэрөө гээшэб! Бага мал харууһалха талаар Долгор эжы нилээд ехэ дуршэлтэй болонхой. Анха тугалнуудые тушаажа абаа юм. Тугалнууд гээшэнии заал таагүйдөөл һаа үбшэ хамшагта дайрагдаха. Эгээл иигүүлхэгүй гэжэ түрүүшын үдэрһөө малшан тугалнуудые зүбөөр хооллуулха, зүбөөр бэлшээхэ, гарай тэжээл тааруулжа үгэхэ аргануудые бэдэрэн оролдодог байгаа. Энэ оролдолгын үрэ дүн элитээр харагдана. Мүнөө тугалнуудынь бэсэ малниисэ долёоһон, тарган слэгэр хашарагууд болонхой.

Долгор ажалша талаараа нютаг соогоо суутай эхэнэрнүүдэй нэгэн юм. Мүнөө хабарай сагта зуу гаран хашарагуудые гансааран харууһална. Гансал хүйтэнэй үедэ, үбэлэй сагта үбһэ асаруулха, түлеэ зөөлгэхэ хүнүүдые туһаламжа абадаг.

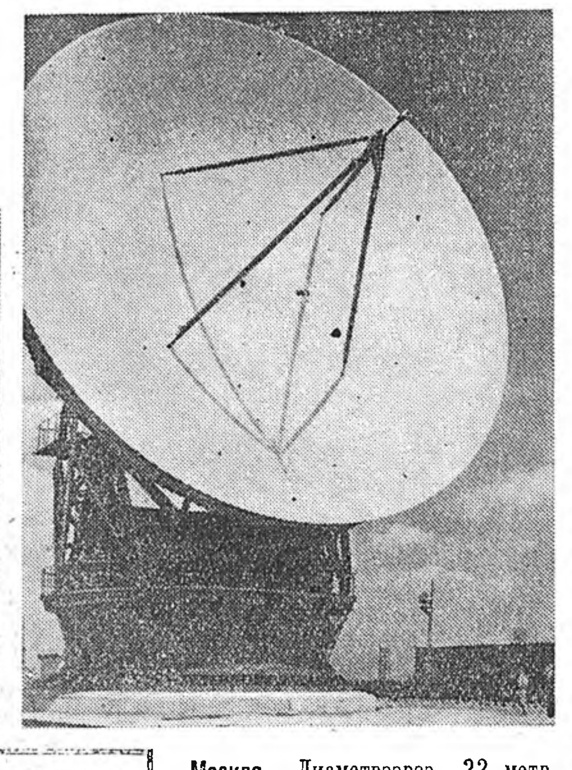
Мүнөө зунай бэлшээриие зүбөөр эмхидхэжэ, толгой бүриинь шагнуурые дунда зэргээр 70—80 килограммаар нэмээхэ зорилго табяад, малшан эхэнэр хүдэлжэ байна.

17 жэлэй туршада мал ажал дээрэ эсэшэ сусашагүйгөөр ажаллажа байһан түрүү малшан эхэнэр Долгор Жалсараевагай энэ зорилгоёо бэелүүлхэ байһандань һэжэг байхагүй.

Б. Шойдонов.

ДОЛООН ЖЭЛЭЙ ШЭНЭ ТЕХНИКЭ

Латвиин ССР-тэ физическэ, техническэ, биологическа болон хүдөө ажахын наукын шэнжэлгэ үнгэргэхэ атомна реактор байгуулагдажа байна. Эрдэм ухаанай хүдэлмэрииe зүбөөр ябуулхын тулада Латвиин ССР-эй наукануудай академиин президиумэй дэргэдэ эрдэмтэдэй совет хүдэлнэ.

Научна шэнжэлэлгын хүдэлмэридэ республикын наукануудай академиин институт, Латвиин университет, Ригын политехническэ институт, хүдөө ажахын академи, институдууд хабаадаха байна.

Зураг дээрэ: Латвиин ССР-эй наукануудай академиин физикын институдай реакторна лабораториин научна хүдэлмэрилэгшэд Ю. Мамаев, Н. Осис гэгшэд атомна реакторта хэрэгтэй лабораториин аппаратура тодхожо байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Москва. Диаметрээрээ 22 метр утатай, параболическа рефлектортэй шэнэ радиотелескоп СССР-эй наукануудай академиин П. Н. Лебедевэй нэрэмжэтэ физическэ институдта байгуулагдаа. Энээниие физико-математическа эрдэмэй кандидат А. Е. Саломонович, инженер П. Д. Калачевай хүтэлбэри доро бүлэг эрдэмтэд, инженернүүд бүтээһэн байна.

Энэ хадаа дэлхэй дээрэхи эгээл томо радиотелескопуудай нэгэн болоно. Энэ радиотелескоп наранай, мүшэдэй, һарын болон бусадай элшые тодожо абаха түхеэрэлгэ гээшэ.

Зурагууд дээрэ: баруун талаһаа радиотелескоп харуулагдана, зүүн таладань — радиотелескопой дээрэхи кабина соо физико-математическа эрдэмэй кандидат А. Е. Саломонович ажаллажа һууна.

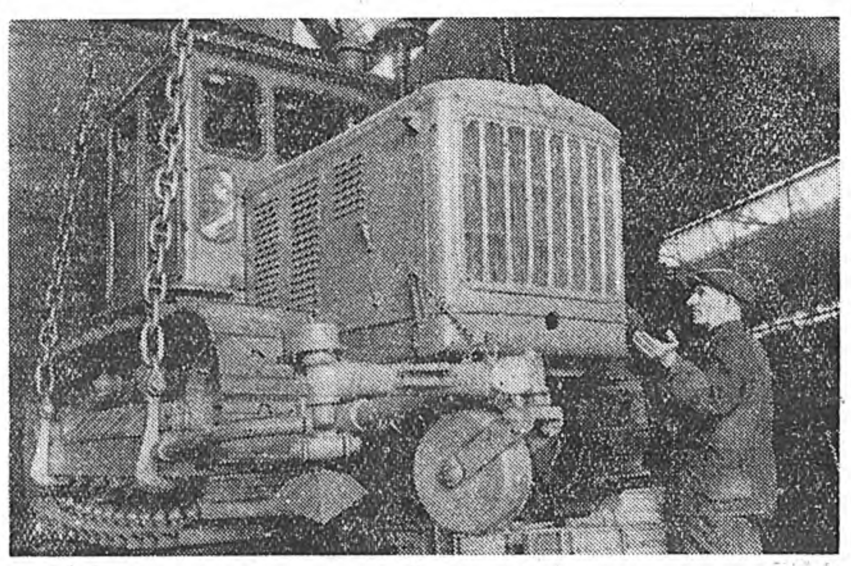
ТАСС-эй фотохронико.

Үрэмдэмэл худагууд

«Мелиоводстройн» республикадахи барилга-хабсаралгын конторо колхозуудай малай фермэнүүдые уһаар хангаха, газар уһалха, хаалта бариха, һубаг татаха талаар горьтой ажал хэнэ.

Хэрбээ байгша оной түрүүшын хахадта үрэмдэмэл 27 худаг малтаха түсэбтэй байһан аад, табан һарын туршада малай байра шадар, бэлшээриин газар дээгүүр 25 худаг малтаа. Һүүлэй үдэрнүүдтэ Хэжэнгын аймагай Энгельсын нэрэмжэтэ колхозой фермэ дээрэ, Тарбагатайн аймагай «Рассвет» колхозой огород шадар тиимэ худагууд баригдажа дүүргэгдэһэн байна.

Илангаяа Мухаршэбэрэй аймагай «Забайкалец», Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ, Бичурын аймагай «Рассвет» колхозууд хэдэ хэдэн худаг малтуулаа.

Полевой хүдэлмэри дээрэ тракторые автоматическаар жолоодохын тулада ухаалан зохёодог механизатор Иван Логиновой бүтээһэн 50 түхеэрэлгэ Челябинска тракторна заводто гаргагдаа.

Энэ автоматическа түхеэрэлгые бүтээн гаргалгада инженер-конструктор нүхэр Тараканов, конструкторнууд нүхэд Карабанов, Плешков, Патопюк, Шапиро гэгшэд эдэбхитэйгээр хабаадаа.

Зураг дээрэ: И. Логиновой зохёоһон автоматическа түхеэрэлгэтэй «С-100» гэжэ трактор. **ТАСС-эй фотохронико.**

Алдарта ойе угтуулан

Хизаар ороноо шэнжэлхэ Кяхтын музейн хүдэлмэрилэгшэд республикынгаа ехэ һайндартэ эдэбхитэйгээр бэлдэжэ байнхай. Эдэнэр олон лекци бэшээд, аймагай зоной дунда уншажа байна. «Манай ажаһуудаг республикада», «Бурят орондо декабристнуудай ерэһэн тухай», «Совет засагай түлөө бурядуудай тэмсэл», «Барон Унгернын бута сохигдоһон тухай» гэхэ мэтэ лекцинүүдэй уншагдахада, хүнүүд һонирхон шагнана.

Музейн залнуудай нэгэндэ номуудай ехэ выставкэ эмхидхэгдээ. Россин гүрэнтэй Бурят ороной һайн дураараа нэгэдэһэн тухай олон ном тэндэнь табяатай.

А. Андреев.

Шоныиn 11 гүлгэ хюдаба

Дайралдаһан ан арьяатаниие хюдадаг мэргэн ангуушан гэжэ магтаалтай Дагба Цыденович хабарай урин дулаан нэгэ үдэр ниитынгээ мал адуулжа ябатараа шонын гүлгэдтэй нүхэ оложорхёо һэн. Нүхыень малтахадань тэндэһээ 11 гүлгэд гараа. Нүхэр Дашидоржиев тэдэ гүлгэнүүдые бултыень хюдажа, үдэшэлэн гэртээ асараа һэн.

Арбан дүрбэтэйһөө хойшо эсэгээ дахажа агнууриda һураһан нүхэр Дашидоржиев хамта дээрээ 33 шоно, 7 баабгай, мүн бусад ан арьяатаниие хюдаһан байна.

Нүхэр Дашидоржиев «Коминтерн» колхозой (Ярууна) гэшүүн юм.

И. Тарнуев.

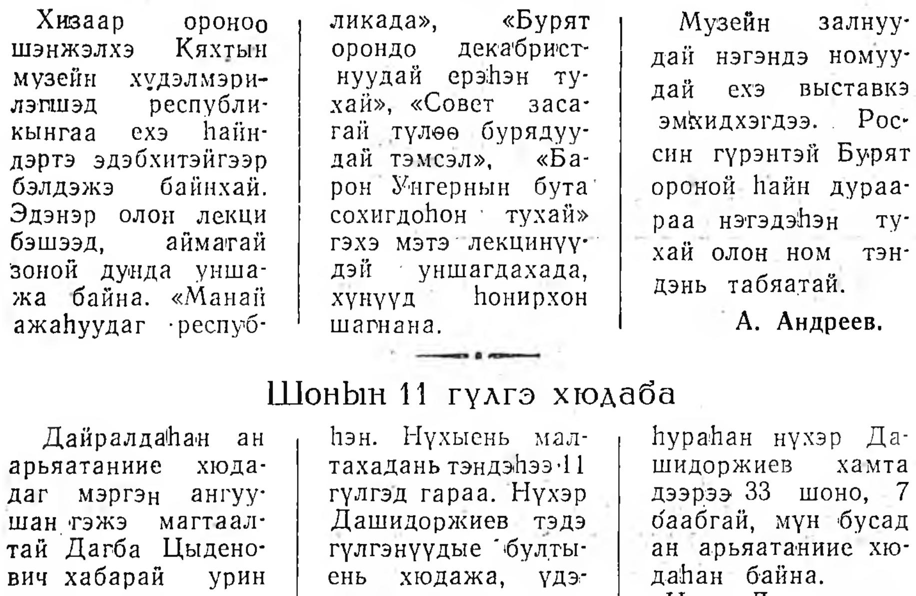
Уншагшадынь улам олошорно

Һүүлэй үедэ Хандагайн модошодой библиотекэһээ ном абагшад улам олошорно. 700 гаран уншагшадтай энэ библиотекэдэ 5 мянга гаран элдэб ном бии. Һаяар эндэ 6 мянга гаран түхэригэй ном абтахань.

Библиотекэдэ ажалладаг нүхэр Машанова уншагшадта ямар номуудай хэрэгтэй болоһые мэдэжэ байхынгаа хажуугаар, шэнэ номуудай ерэн сасуунь хүнүүдтэ дуулгахые оролдодог. Уншагшадтаа нүхэр Машановагай һайнаар хандадаг болоһонойнь ашаар ном захигшадай, уншахаяа абагшадай тоо улам олошоржо байна. Тракторист В. Скворцов, бульдозер жолоодогшо Дулявичус Чеславас, ОРС-ын бухгалтер Лидия Богданова болон бусад ном олоор уншана.

Г. Ямпилов.

Хори.

БАЙГАЛАЙ ЭРЬЕДЭ. 3. **Веснинагай** фотоэтюд.

Сагай уларил

Гидрометбюрогой мэдээсэһэнэй ёһоор, мүнөөдэр республика доторнай үүлэтэйшэг байха. Урда аймагуудта зарим газарта бага сага бороо орохо. Баруун хойноһоо һулаханаар һалхилха. Улан-Удэ городто 22—24 градус дулаан болохо.

5—6-да республика доторнай үүлэтэй байха, зарим газарта бага зэргэ бороо орохо. Хэдэн тээһээ һулаханаар һалхилха. Һүниндөө 2—7 градус, үдэртөө 23—28 градус дулаан болохо байна.

Хилын саанаһаа

„Балкан, Адриатикада ракетнэ болон атомна буу зэбсэг байха ёһогүй"

СОФИ, июнийн 2. (ТАСС). Болгариин бүхы газетэнүүд Советскэ Союзай болон Албаниин Арадай Республикын партийно-правительственна делегацинуудай гараа табижа, майн 30-да Тиранада баталан абаһан хамтын мэдүүлгые мүнөөдэр толилоо.

«Работническо дело» газетэ энэ мэдүүлгые «Балканай арадуудай аша туһада Балканууд эб найрамдалай газар нютаг болохо ёһотой» гэһэн гаршагтайгаар, «Труд» газетэ—«Балкан, Адриатикада ракетнэ болон атомна буу зэбсэг байха ёһогүй» гэһэн гаршагтайгаар, «Народная Армия» газетэ—«Албаниин ажалшад үнэн сэхэ, найдамтай хани нүхэдтэй» гэһэн гаршагтайгаар тунхаглаһан байна. Эб найрамдалай түлөө тэмсэдэг хүсэнүүд социалистическэ гүрэнүүдэй агууехэ хани барисаанай бүлые бата бэхи түшэг тулгууримнай гэжэ харадаг гэһэн үгэнүүдые энэ мэдүүлгэ сооһоо абажа, «Отечествен фронт» газетэ энээниие гаршаг болгон толилһон байна.

Болгар арад, тэрэшэлэн албан арад, Советскэ Союзые эгээл үнэн сэхэ хани нүхэрнай, социалистическэ замаар амжалтатайгаар хүгжэхэ эгээл найдамтай түшэг тулгууримнай гэжэ тоолоно гээд «Земеделско знаме» газетэ бэшэнэ. Тиимэһээ болгар арад советско-албанска мэдүүлгые дэлхэйн социалистическэ системын хүгжэлтын гол жама ёһоной хүсэн түгэс шэнэ баталамжа мүн гэжэ амаршална.

„Европодо эб найрамдал бэхижүүлхэ шухала арга нүхэсэл"

БУХАРЕСТ, июнийн 2. (ТАСС). Мүнөөдэр гараһан центральна бүхы газетэнүүд Советскэ Союзай болон Албаниин Арадай Республикын партийно-правительственна делегацинуудай хамтын мэдүүлгын хуряангы текст, Тиранада болоһон албано-советскэ хани барисаанай митинг дээрэ нүхэд Н. С. Хрущевой, Энвер Ходжын хэлэһэн үгэнүүдые болон бусад мэдээсэлнүүдые толилоо.

Эдэ хэлсээнүүдэй дүн тухай бэшэхэ зуураа, «эб найрамдал бэхижүүлхэ шухала оруулалта» гэһэн статья соогоо «Ромыниа Либера» газетэ иигэжэ бэшэнэ. Н. С. Хрущев түрүүтэй партийно-правительственна делегациин Албанида айшалһан ушар, мүн эдэ хэлсээнүүдэй түгэсхэлдэ баталагдан абтаһан хамтын мэдүүлгэ хадаа Европодо, илангаяа Балканай хахад аралда болон Дундада далайн газар нютагуудта эб найрамдал бэхижүүлхэ нилээд ехэ оруулалта мүн гээшэ.

Балканай хахад аралые ядерна буу зэбсэгэй байхагүй газар нютаг болгоһоной ашаар тэрэниие эб найрамдалай хахад арал болгохо тухай Н. С. Хрущевой хэлэһэн үгые, мүн советско-албанска хамтын мэдүүлгэ соо хэгдэһэн дурадхалнуудые бүхы дэлхэйн арадууд айхабтар ехэ һайшаалтайгаар угтаһан байна.

Балканиие амгалан тайбанаар зэргэ оршохо газар болгохо гээшэ эндэ ажаһуудаг бүхы арадуудай эрмэлзэлгэтэй бүримүһэн тааралдана гэжэ «Скынтейя» газетэ онсолон тэмдэглэнэ. Энэ хадаа буу зэбсэг яаралтайгаар бүтээхэ хэрэгые болюулха, хүйтэн дай усадхаха, уласхоорондын байдал гуримшуулха болон эб найрамдал бэхижүүлхэ хэрэгтэ сэгнэшэгүй ехэ оруулалта болохо һэн. Румыниин арад социалистическэ лагериин бүхы арадуудтай хамта энэ һайн һайхан зорилгые бэелүүлхын түлөө өөһэдынгөө хубиие оруулха юм.

Эбэй договор—Германиие нэгэдүүлгын эгээл таарамжатай зам мүн

ЖЕНЕВА, июнийн 2. **(ТАСС-эй тусхай корр.).** Женевэдэ боложо байгаа гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй зүблөөндэ хабаададаг советскэ делегацитай демократическа Германиин национальна фронтын национальна соведэй элитэ түлөөлэгшэд мүнөөдэр уулзаба. Национальна фронт хадаа немец арадай эб найрамдалда дуратай, демократическа хүсэнүүдэй олониитэ патриотическа организаци юм. Энэ организацида элдэб партинуудай түлөөлэгшэд, мүн эб найрамдалда дуратай нэгэдэмэл, демократическа Германиие байгуулхын түлөө хэлбэришэгүйгөөр тэмсэдэг партийнабэшэ угаа олон эрхэтэд—хүдэлмэришэд, таряашад, наука болон искусствын ажалябуулагшад ородог юм.

Профессор Теодор Бругш түрүүтэй демократическа Германиин национальна фронтын национальна соведэй түлөөлэгшэдые советскэ делегациин байдаг гэртэ СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министрын орлогшо В. А. Зорин, СССР-һээ ГДР-тэ байдаг элшэн сайд М. Г. Первухин, СССР-эй МИД-эй таһагые даагша И. И. Ильичев гэгшэд угтаһан байна.

Демократическа Германиин национальна фронтын национальна соведэй үмэнэһөө СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыкодо үгтэхэ ёһотой бэшэгые профессор Бругш барюулба.

Баруун Германиин бундесверые атомна буу зэбсэгээр зэбсэгжүүлһэнэй һүүлээр, немец болон бусад бүхы арадуудта Германиин милитаризмын зүгһөө бүри ехэ аюул тохёолдуулагдана гэжэ энэ бэшэг соонь заагдана.

«Эбэй договор баталха ябадал Германиин нэгэдэлые байгуулха шухала арга нүхэсэл мүн болоно. Германиин ерээдүйн байдал имагтал эб найрамдал баримталдаг, демократическа политикын ёһо гуримуудай үндэһэ һуури дээрэ байгуулагдажа болохо юм. Эбэй договор баталха гээшэ Германиие нэгэдүүлгын эгээл таарамжатай зам болоно. Имагтал эбэй договор Германиин хоёр гүрэнүүдые бэе бэедэнь дүтэлүүлхэ, харилсан ажаллаха арга боломжо байгуулхаха юм. Хамтын харюусалгын үндэһэ һуури дээрэ тэдэнэр нэгэдүүлгын таарамжатай зам болон формонуудые олохо ёһотой. Германиин хоёр гүрэнүүдэй хоорондо бэе бэедээ добтололсохогүй тухай хэлсээ баталалга энэ замай түрүүшынь алхам мүн болоно»,—гэжэ мүн лэ энэ бэшэг соонь хэлэгдэнэ.

Америка Ирак хоёрой хоорондо баталагдаһан сэрэгэй хэлсээе болюулха тухай Ирагай правительствын гаргаһан шиидхэбэри

БАГДАД, июнийн 2. (ТАСС). Эндэхи газетэнүүд Ирагай Республикын гадаадын хэрэгүүдэй министерствын түлөөлэгшын мэдүүлгэ тунхаглаба. Тэрэ мэдүүлгэ соонь иигэжэ хэлэгдэнэ. «Нёдондо жэлэй июлиин 14-һөө хойшо Ирагай Республикын ябуулдаг политикада огто таарахагүй, нейтралитет сахиха болон элдэб бүлэглэлнүүдтэ хабаадахагүй гэһэн политикада таарахагүй болоһон» дээрэһээнь США-гэй правительствотай Ирагай урданай правительствын баталһан гурбан хэлсээе болюулха тухай шиидхэбэри Ирагай правительство абаба.

Эдэ хэлсээнүүд юуб гэхэдэ, 1954 оной апрель һарада Холбоото Штадуудай Ирагта баадхан баталуулһан сэрэгэй «туһаламжа» тухай хэлсээн болоно. Энэ хэлсээнэй ёһоор, Ирагай правительство хадаа энэ райондо Холбоото Штадуудай байгуулдаг сэрэгэй бүлэглэлнүүдтэ хабаадаха гэһэн уялга өөр дээрээ даажа абаһан байгаа. Тиихэдэ Америкын түхеэрэлгэ болон буу зэбсэгые Ирагай хэрэглэхэ тухай хэлсээн 1955 оной июлиин 5-да баталагдаһан байгаа. Энэ хэлсээниинь нэгэдэхи хэлсээндэ нэмэлтэ болоһон юм. Гурбадахи хэлсээниинь гэхэдэ, «Ирагта экономическа туһаламжа» үзүүлхэ гэһэн нэрэтэй хэлсээн байгаа.

«Эдэ хэлсээнүүдэй ёһоор үгтэдэг туһаламжа хадаа Ирагые баруун гүрэнүүдэй политикада хабаадуулха гэһэн гол хараа шугамтай байһан юм. Энэ политика мүнөө Ирагай бэеэ даанхай гүрэн болоод, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал болон хүгжэлтын түлөө тэмсэжэ байхадань, уласхоорондын байдалда Ирагай баримталдаг политикада огто таарахаяа болёо» гэжэ энэ мэдүүлгэ дотор онсолон тэмдэглэгдэнэ.

Албанида СССР-эй партийно-правительственна делегациин айлшалһан тухай кинофильмнүүд

ТИРАНА, июнийн 2. (ТАСС). Албаниин телеграфна агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, «Новая Албания» гэжэ киностуди Албанида Н. С. Хрущев түрүүтэй Советскэ Союзай партийно-правительственна делегациин айлшалалгада зоригдуулагдаһан богониметражна фильмнүүдые гаргаа. Эдэ фильмнүүд Албаниин кинотеатрнуудта ехэ амжалтатайгаар харуулагдажа байна.

КНР-эй сэрэгэй делегаци Тиранаһаа мордобо

ТИРАНА, июнийн 2. (ТАСС). НРА-гэй арадай оборонын министр генерал-полковник Бекир Балуку гэгшын уряалаар Албанида айлшалжа байһан, Хитадай Арадай Республикын гүрэнэй Соведэй премьерэй орлогшо, оборонын министр маршал Пын Дэ-хуай түрүүтэй КНР-эй сэрэгэй делегаци Тиранаһаа мүнөөдэр самолёдоор мордобо.

Албанида айлшалжа байхадаа Хитадай айлшад Шкодер, Влёрэ ошоһон, фабрика болон заводуудые дээгүүр, хүдөө ажахын кооперативуудаар, культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд болон сэрэгэй частьнуудаар ябаһан байна. Агууехэ хитад арадай түлөөлэгшэдтэ хизаар хаанагүй ахадүүгэй, үнэн зүрхэнэй хүндэлэлгэ хэгдэһэн байна.

Албаниин ажалай партиин ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь Энвер Ходжа Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ Мехмет Шеху энэ делегацитай уулзалга хээ.

Москва—Улан-Батор—Пекин

УЛАН-БАТОР, июнийн 2 (ТАСС). Москваһаа Пекин ошожо ябаһан уласхоорондын түргэн ябадаг түрүүшын поезд мүнөөдэр эндэ ерэбэ. Тиигэжэ Советскэ Союз болон Хитадай ниислэл хотонуудые Монголой Арадай Республикын ниислэл Улан-Батор дээгүүр гаража холбоһон саг үргэлжэ ажалладаг дэлхэ сэхэ түмэр харгы нээгдэбэ.

Советскэ Союзай ашаар бүтээгдэһэн трансмонголой түмэр харгын утань 1500 гаран километр болоно. Трансмонголой түмэр харгы шэнэ техникээр зэбсэгжүүлэгдэнхэй. Бүхы ашаанай 80 гаран процентые тепловозуудаар шэрэгдэнэ.

Ирагай газар дээрэ хариин гүрэнэй нэгэшье солдат үлөөгүй

БАГДАД, июнийн 1. (ТАСС). Хабанида байдаг агаарай-сэрэгэй базые хангажа байһан Англиин һүүлшын бүлэг сэрэгшэд болон технигүүд Ираһаа гаража ябаба. Тиигэжэ Ирагай газар дээрэ хариин гүрэнэй нэгэшье солдат үлэбэгүй.

Хабанида байдаг сэрэгэй баазын дээрэ Ирагай Республикын туг намилзаба.

Баруун Берлин—Баруун гүрэнүүдэй тагнуулай хорото ажал-ябуулгын гуламта болонхой

БЕРЛИН, июнийн 2. (ТАСС). Мүнөөдэр Берлиндэ пресс-конференци боложо, Баруун Берлиндэ газар дээрэ баруун гүрэнүүдэй тагнуулай организацинуудай хорото ажал-ябуулгые балшыса харуулһан олохон баримтанууд тэндэ дурдагдаһан байна. Һаяхан Германиин Демократическа Республикада бэеэ тушаажа ороһон Америкын, Англиин, Францiин, Баруун Германиин тагнуулай хуушанай дүрбэн хүдэлмэрилэгшэд немец болон хариин гүрэнүүдэй корреспондентнүүдэй урда мэдүүлгэ хэһэн байна.

Пресс-конференциие нээхэ зуураа, ГДР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи хэблэлэй захиргааниие хүтэлбэрилэгшэ К. Блехе иигэжэ онсолон тэмдэглээ. Дайн дүүрэһэнэй һүүлээр 14 жэлэй үнгэрөөд байхада хорото хүдэлмэри ябуулжа, ГДР-тэ хохидол үзүүлхэ гэһэн гансахан лэ зорилготой хариин гүрэнэй эзэмдэлгын бүрэгүүдэй Германиин Демократическа Республикын тэг дунда байгаа ушар яашье таарашагүй байдал болоно.

Тэрэнэй һүүлээр Баруун Германиин «Геленэй организаци» гэжэ нэрлэгдэдэг байһан нюуса албанда урдань хүдэлжэ байһан Э. Шварцвеллер Баруун Германиин тагнуулда өөрынгөө хэһэн хүдэлмэри тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрэжэ үгөө. Энэ хүдэлмэри хадаа ФРГ-гэй зонхилхы бүлэгүүдэй эб политикада, тусхайлан хэлэбэл атомна буу зэбсэгээр зэбсэгжэлгэдэ дурагүйгөөр хандадаг хүнүүдые эсэргүү шэглэлтэйгээр ябуулагдана гэжэ тэрэ тэмдэглээ.

Редактор **Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.**

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26, Телефоны редакции: редактора —46-32, зам. редактора—32-74, отв. секретаря—27-37, отделов: партийной жизни—34-05, сельского хозяйства и советского строительства—47-59, промышленности и транспорта, пропаганды, информации—35-14, культуры—24-74, писем и рабселькоров—40-49, отдел переводов, корректорская —35-95, бухгалтерия—37-32. Для междугородных переговоров—16.

Н01056. Типография Министерства культуры Бурятской АССР. Зак. № 4872